

Aktia Livförsäkring Ab
LÄGESRAPPORT OM SOLVENS OCH
FINANSIELL STÄLLNING 2016

Aktia Henkivakuutus Oy

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa
koskeva kertomus 2016 - Yhteenveto

Aktia

Aktia Livförsäkring Ab
PB 800 (Lemminkäinenkatu 14 A), 20101 Åbo
FO-nummer 0937006-7

Innehåll

Sammanfattning	3	D. Värdering för solvensändamål	19
Yhteenveto	5	D.1 Tillgångar	.19
A. Verksamhet och resultat	7	D.2 Försäkringstekniska avsättningar	.19
A.1 Verksamhet	7	D.3 Andra skulder	.20
A.2 Försäkringsresultat	7	D.4 Alternativa värderingsmetoder	.21
A.3 Investeringsresultat	7	D.5 Övrig information	.21
A.4 Resultat från övriga verksamheter	8	E. Finansiering	22
A.5 Övrig information	8	E.1 Kapitalbas	.22
B. Företagsstyrningssystem	9	E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav	.22
B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet	9	E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet	.22
B.1.1 Strukturen i företagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan	9	E.4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller	.22
B.1.2 Principer för ersättning och belöning	9	E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet	.22
B.2 Lämplighetskrav	.10	E.6 Övrig information	.22
B.3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning	.11	Appendix innehåll	23
B.3.1 Riskhanteringssystemets upplägg	.11	Appendix 1, Balansräkning 31.12.2016	.24
B.3.2 Riskhanteringsfunktionen	.11	Appendix 2, Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren 2016	.26
B.3.3 Risk- och solvensbedömning	.11	Appendix 3, Premier, ersättningar och kostnader per land 2016	.27
B.4 Internkontrollsystem	.12	Appendix 4, Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT-sjukförsäkring 31.12.2016	.28
B.5 Internrevisionsfunktion	.13	Appendix 5, Effekterna av långsiktiga garantier och övergångsregler 31.12.2016	.29
B.6 Aktuariefunktion	.13	Appendix 6, Kapitalbas 31.12.2016	.30
B.7 Uppdragsavtal	.14	Appendix 7, Solvenskapitalkrav 31.12.2016	.31
B.8 Övrig information	.14	Appendix 8, Minimikapitalkrav – både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet 31.12.2016	.32
C. Riskprofil	15		
C.1 Teckningsrisk	.15		
C.2 Marknadsrisk	.16		
C.3 Kreditrisk	.17		
C.4 Likviditetsrisk	.18		
C.5 Operativ risk	.18		
C.6 Övriga betydande risker	.18		
C.7 Övrig information	.18		

Sammanfattning

Verksamhet och resultat

Aktia Livförsäkring Ab:s affärsidé är att bedriva försäkringsverksamhet, och bolaget har koncession att bedriva försäkring som hör till livförsäkringsklasserna 1 (livförsäkring), 3 (fondförsäkring) och 6 (kapitaliseringsverksamhet) samt skadeförsäkringsklasserna 1 (olycksfall) och 2 (sjukdom).

I den här rapporten beskrivs utförligt bolagets solvens och finansiella ställning. Bolagets företagsstyrning beskrivs, liksom bolagets riskprofil, samt hur bolaget hanterar sina väsentligaste risker.

För år 2016 uppvisar bolaget i bokslutet (FAS) en vinst om 10,7 miljoner euro. Bolagets operativa lönsamhet var på en god nivå och bolaget har en omkostnadsprocent på 81,9 %. Skadekvoten för riskförsäkringar var på en god nivå och uppgick till 65 %. Bolagets räntebundna försäkringsstock som garanterar kunderna en fast avkastning på besparingarna är fortfarande förhållandevis stor. En av bolagets största utmaningar är att med måttlig risk få en tillräckligt hög avkastning på placeringsportföljen. Avkastningen på bolagets placeringar enligt marknadsvärde var 3,6 % för år 2016.

Bolagets strategi är att styra försäljningen mot lönsamma och mindre kapitalkrävande försäkringsprodukter. Gällande nyförsäljning fokuserar bolaget på fondanknutna sparförsäkringar, livförsäkringar, samt försäkringar för temporär och bestående arbetsoförmåga. Som run-off-försäkringsbestånd finns även pensionsförsäkringar och sjukkostnadsförsäkringar. Merparten av pensionsförsäkringarna är räntebundna försäkringar.

Företagsstyrning

Bolaget har under de senaste åren arbetat med att dokumentera och organisera företagsstyrningen enligt de krav som de nya regelverken, främst Solvens II, ställer. I och med att Aktia Livförsäkring Ab ingår som helägt dotterbolag i Aktiakoncernen, har ändå en stor del av de politiker, dokument och administrativa beskrivningar som krävs, redan funnits gällande för koncernen som helhet i någon form. Riskkontrollfunktionen och den interna revisionen är utackorderade till koncernen för livbolagets del.

Riskaptit och riskprofil

Riskaptiten för Aktia Livförsäkring Ab bestäms utifrån bolagets och hela koncernens intressen, och speciellt koncernens förmåga att klara av strängare kapital- och myndighetskrav i en hårdnande konkurrensmiljö.

Koncernens linje har varit att eventuellt överloppskapital förvaltas i moderbolaget Aktia Bank Abp snarare än i dotterbolagen. Målsättningen är att hålla livbolagets kapitalbuffert tillräcklig för uppfyllandet av de krav som solvensregelverket ställer, och efter år 2014 har inga dividender lyfts från bolaget. Bolaget koncentrerar sig under de närmaste åren på att förstärka sin kapitalbas så att kapitaltäckningen på sikt är på en tillräckligt hög nivå även utan beaktande av de övergångsregler som bolaget för tillfället använder sig av.

I fråga om placeringsrisken följer bolaget koncernens allmänna policy med konservativ risktagning, även om riskaptiten har ökat något under 2016 med målsättning att öka avkastningen i ett placeringsklimat som blir allt strängare. Vissa instrumentslag med högre risk som inte är möjliga inom banken på grund av myndighetsregler kan också användas inom försäkringsbolaget.

Marknadsrisken är den klart största risken för bolaget, och ränterisken kvarstår som den mest betydande av marknadsriskens delrisker. På grund av det låga ränteläget är ränterisken inte störst i euro mätt, men då den påverkas av både portföljsidan och de försäkringstekniska avsättningarna är den mest svårhanterlig. De andra betydande marknadsriskerna är kreditspreadrisk och fastighetsrisk, vilka också mätt i euro är de två största.

Under hösten 2016 gjorde bolaget ett beslut att sänka beräkningsräntan för de premier som fr.o.m. år 2017 betalas till räntebundna pensionsförsäkringar. Den besparing som uppkommit på basis av tidigare inbetalda premier gottskrivs även i fortsättningen med samma räntesatser som tidigare. Beslutet förväntas ha en positiv inverkan på bolagets solvensposition. Beskattningen av livförsäkringsersättningarna för nära anhöriga ändras från år 2018 och kan påverka livförsäkringens popularitet. I övrigt förväntas inga större förändringar i de försäkringstekniska risknivåerna.

Värdering för solvensändamål

Bolagets officiella bokslut, uppgörs enligt FAS bokföringsregler. Aktiakoncernens bokslut uppgörs enligt IFRS redovisningsprinciper, för vilket ändamål också korrigeringar för vissa relevanta poster för livförsäkringsbolaget görs. För de flesta poster utöver portföljtillgångar och ansvarsskuld sammanfaller dessa två redovisningsprinciper, men för de poster var IFRS-korrigeringar gjorts, används dessa som utgångspunkt vid värderingen för solvensändamål.

Portföljtillgångarna värderas enligt best effort-princip möjligast nära ett marknadsvärde som kan härledas från en aktiv och likvid marknad. För tillgångsklasser var detta inte är möjligt, t.ex. för investeringarna i klasserna Private Equity, fastighetsfonder samt direkt ägda fastigheter, används alternativa värderingsmetoder.

De försäkringstekniska avsättningarna värderas för solvensändamål till ett marknadsvärde enligt vilket de förväntas kunna överlåtas till ett annat försäkringsbolag. Värdet beräknas som summan av bästa skattning och en riskmarginal. Bästa skattningen motsvarar ett diskonterat nuvärde av de estimerade framtida kassaflödena som försäkringsförpliktelse förväntas ge upphov till. För diskontering används de räntesatser som EIOPA (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) publicerat. För de räntebärande försäkringarnas bästa estimat tillämpas räntesatser med tillägg för s.k. volatilitetsjustering, och för en del av bestånden tillämpas därtill övergångsregeln för försäkringstekniska avsättningar.

Finansiering och kapitalbas

Bolagets kapitalbasmedel uppgick 31.12.2016 till 144,7 mn euro, och bestod i sin helhet av primärkapital på nivå 1, som kan användas för täckning av både solvenskapitalkravet (SCR) och minimikapitalkravet (MCR).

Solvenskapitalkravet uppgick 31.12.2016 till 80,6 mn euro och minimikapitalkravet till 24,4 mn euro. Kapitalbasmedlen överskred således SCR-kravet med 64,0 mn euro och MCR-kravet med 120,3 mn euro. Kapitalbasmedlens förhållande till SCR-kravet var 179 % och till MCR-kravet 593 %.

Aktia Livförsäkring Ab tillämpar ett avdrag från de försäkringstekniska avsättningarna under en övergångsperiod, med tillåtelse från Finansinspektionen. Dessutom tillämpar bolaget övergångsregeln för kreditspreadrisk. Tillämpningen av övergångsregeln för de försäkringstekniska avsättningarna ökar betydligt på bolagets kapitalbasmedel, under år 2016 var ökningen i kapitalbasmedel 56,8 mn euro. Inverkan avtar årligen så att den är noll från början av år 2032.

Utan tillämpning av övergångsreglerna skulle SCR-kravet 31.12.2016 ha uppgått till 80,8 mn euro och MCR-kravet till 26,7 mn euro. Kapitalbasmedlen utan övergångsregler var 87,9 mn euro, vilket innebär ett överskott jämfört med SCR-kravet på 7,0 mn euro, och jämfört med MCR-kravet på 61,2 mn euro. Utan övergångsregler skulle kapitalbasmedlens förhållande till SCR-kravet ha varit 109 % och till MCR-kravet 329 %.

Yhteenveto

Liiketoiminta ja tulos

Aktia Henkivakuutus Oy:n liikeidea on henkivakuustoitinnan harjoittaminen, ja yhtiöllä on toimilupa henkivakuutusluokkiin 1 (henkivakuutus), 3 (sijoitussidonnainen vakuutus) ja 6 (kapitalisaatiosopimustoiminta) sekä vahinkovakuutusluokkiin 1 (tapaturmat) ja 2 (sairaus) kuuluvaan vakuutus-toimintaan.

Tässä raportissa kuvataan yksityiskohtaisesti yhtiön vakavaraisuus ja taloudellinen tilanne. Raportissa kuvataan myös yhtiön hallintojärjestelmät, riskiprofiili sekä se, millä tavalla yhtiö hallitsee olennaiset riskit.

Yhtiön vuoden 2016 tilinpäätös (FAS) osoittaa 10,7 miljoonan euron voitollisen tuloksen. Yhtiön operatiivinen kannattavuus oli hyvällä tasolla, ja sen liikekustannussuhde oli 81,9 prosenttia. Riskivakuutusten vahinkosuhte oli hyvällä tasolla, 65 prosenttia. Yhtiön korkotuottoinen, asiakkaille kiinteän tuoton takaava, vakuutuskanta on edelleen suhteellisen suuri. Yhtiön suurimpia haasteita on saada sijoitussalkusta riittävän korkea tuotto maltillisella riskillä. Yhtiön sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin laskettuna 3,6 prosenttia vuonna 2016.

Yhtiön strategia on ohjata myyntiä kannattaviin ja vähemmän pääomaa vaativiin vakuutus tuotteisiin. Uusmyynnin keskiössä ovat yhtiön sijoitussidonnaiset säästövakuutukset ja riskivakuuttamisessa perinteiset henkivakuutukset sekä vakuutukset ohimenevän ja pysyvän työkyvyyden varalta. Run-off -vakuutuskannassa on myös eläkevakuutuksia ja sairauskuluvakuutuksia. Suurin osa eläkevakuutuksista on korkotuottoisia vakuutuksia.

Hallintojärjestelmä

Yhtiö on viime vuosina panostanut hallintojärjestelmän dokumentoimiseen ja organisoimiseen uuden sääntelyn, etenkin Solvensi II:n, vaatimusten mukaisesti. Koska Aktia Henkivakuutus Oy kuuluu Aktia-konserniin kokonaan omistettuna tytäryhtiönä, suuri osa vaadittavista politiikoista, asiakirjoista ja hallinnon kuvauksista on jo jossain muodossa valmiina koko konsernia koskevana. Henkivakuutusyhtiön riskienhallinta ja sisäinen tarkastus on ulkoistettu konsernille.

Riskinottohalu ja riskiprofiili

Aktia Henkivakuutus Oy:n riskinottohalu määritellään yhtiön ja koko konsernin edun mukaisesti, erityisesti sen mukaan, että konsernin tulee selviytyä tiukemmista pääoma- ja viranomaisvaateista kiristyvässä markkinatilanteesta.

Konsernin linja on ollut, että mahdollista pääoman ylijäämää hallinnoidaan pikemmin emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:ssä kuin tytäryhtiöissä. Tavoitteena on pitää henkivakuutusyhtiön pääomapuskuri riittävänä, jotta se täyttää vakavaraisuusmääräykset, ja vuoden 2014 jälkeen yhtiöstä ei ole nostettu osinkoa. Yhtiö keskittyy lähivuosina vahvistamaan omia varojaan, jotta vakavaraisuus olisi pitkällä tähtäimellä riittävän korkealla tasolla myös ilman yhtiön nyt noudattamia siirtymäsäännöksiä.

Sijoitusriskin osalta yhtiö noudattaa konsernin yleistä konservatiivisen riskinoton politiikkaa, vaikka riskinottohalu on lisääntynyt jonkin verran vuoden 2016 aikana tuottojen kasvattamiseksi yhä tiukemmassa sijoitusympäristössä. Vakuutusyhtiö voi hyödyntää tiettyjä korkeamman riskin instrumenttilajeja, joita ei voi käyttää pankissa.

Markkinariski on selkeästi yhtiön suurin riski, ja korkoriski on edelleen markkinariskien osariskeistä merkittävin. Alhaisesta korkotasosta johtuen korkoriski ei ole suurin euroissa mitattuna, mutta koska se vaikuttaa sekä salkkuihin että vakuutustekniseen vastuuvelkaan, se on vaikein hallita. Muut merkittävät markkinariskit ovat luottospreadriski ja kiinteistöriski, jotka ovat myös suurimmat euroissa mitattuna.

Syksyllä 2016 yhtiö päätti laskea korkotuottoisten eläkevakuutusten vakuutusmaksujen laskuperustekorkoa vuodesta 2017 lukien. Aikaisemmin maksetuista vakuutusmaksuista syntynyt säästö hyvitetään jatkossakin saman koron mukaan kuin tähän asti. Päätöksen odotetaan vaikuttavan positiivisesti yhtiön vakavaraisuuteen. Lähiomaisille maksettavien henkivakuutuskorvausten verotus muuttuu vuoden 2018 alusta, mikä voi vaikuttaa henkivakuutuksen suosioon. Muita suuria vakuutusteknisen riskin riskitasojen muutoksia ei ole odotettavissa.

Arvostus vakavaraisuustarkoitusta varten

Yhtiön virallinen tilinpäätös tehdään FAS-säännösten mukaan. Aktia-konsernin tilinpäätös tehdään IFRS-tilinpäätösperiaatteiden mukaan, ja sitä varten henkivakuutusyhtiön osalta tehdään tiettyjen erien korjauksia. Nämä tilinpäätösperiaatteet ovat kuitenkin yhteneväiset useimpien erien, paitsi salkuissa olevien varojen ja vastuuvelan osalta. IFRS-korjattuja eriä käytetään arvostuksen pohjana vakavaraisuustarkoitusta varten.

Salkuissa olevat varat arvostetaan best effort -periaatteen mukaan mahdollisimman lähellä olevaan markkina-arvoon, joka saadaan aktiivisilta ja likvideiltä markkinoilta. Joidenkin omaisuusluokkien osalta tämä ei ole mahdollista, joten esim. Private Equity -luokan sijoitukset, kiinteistörahastot ja suoraan omistettut kiinteistöt arvioidaan vaihtoehtoisten menetelmien avulla.

Vakuutustekninen vastuovelka arvostetaan vakavaraisuustarkoitusta varten markkina-arvoon, jonka mukaan voidaan olettaa että velvoitteet ovat siirrettävissä toiselle vakuutusyhtiölle. Määrä lasketaan parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana. Paras estimaatti vastaa vakuutussitoumuksista syntyvien, arvioitujen tulevien kassavirtojen diskontattua nykyarvoa. Diskonttaukseen käytetään EIOPAn (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen) julkaisemia korkoja. Korkotuottoisten vakuutusten parhaan estimaatin osalta sovelletaan korkoa, johon on tehty ns. volatilitteettikorjaus, ja osaan kannasta sovelletaan lisäksi vakuutusteknisistä vastuovelkaa koskevaa siirtymäsäännöstä.

Rahoitus ja omat varat

Yhtiön oma varallisuus oli 144,7 miljoonaa euroa 31.12.2016, ja se muodostui kokonaisuudessaan luokkaan 1 kuuluvastaa omasta perusvarallisuudesta, jota voidaan käyttää täyttämään sekä vakavaraisuuspääoma- (SCR) että vähimmäispääomavaatimusta (MCR).

Vakavaraisuuspääomavaatimus oli 80,6 miljoonaa euroa ja vähimmäispääomavaatimus 24,4 miljoonaa euroa 31.12.2016. Yhtiön oma varallisuus ylitti siis SCR-vaatimuksen 64,0 miljoonalla eurolla ja MCR-vaatimuksen 120,3 miljoonalla eurolla. Oman varallisuuden ja SCR-vaatimuksen suhde oli 179 % ja oman varallisuuden ja MCR-vaatimuksen suhde 593 %.

Aktia Henkivakuutus Oy:lla on Finanssivalvonnan lupa tehdä vähennyksiä vakuutusteknisestä vastuuvasta siirtymäkauden ajan. Lisäksi yhtiö soveltaa spreadriskin siirtymäsäännöksiä. Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymäsäännöksen soveltaminen lisää yhtiön omaa varallisuutta huomattavasti. Vuonna 2016 sen yhtiön omaa varallisuutta lisäävä vaikutus oli 56,8 miljoonaa euroa. Vaikutus pienenee vuosittain, ja vuoden 2032 alusta se on nolla.

Ellei siirtymäsäännöksiä sovellettaisi SCR-vaatimus olisi ollut 80,8 miljoonaa euroa ja MCR-vaatimus 26,7 miljoonaa euroa 31.12.2016. Ilman siirtymäsäännöksiä oma varallisuus oli 87,9 miljoonaa euroa, josta syntyisi SCR-vaatimukseen verrattuna 7,0 miljoonan euron ylijäämä ja MCR-vaatimukseen verrattuna 61,2 miljoonan euron ylijäämä. Ilman siirtymäsäännöksiä oman varallisuuden ja SCR-vaatimuksen suhde olisi ollut 109 % ja oman varallisuuden ja MCR-vaatimuksen suhde 329 %.

A. Verksamhet och resultat

A.1 Verksamhet

Aktia Livförsäkring Ab är ett aktiebolag inom Aktia-koncernen. Moderbolaget Aktia Bank Abp äger bolaget till 100 %. Bolaget är ett livförsäkringsbolag, som har koncession att bevilja frivilliga pensions-, liv- och sparförsäkringar, samt vissa riskförsäkringar. Försäkringarna säljs främst via Aktia Bank:s kontor, men också via några ombud, som t.ex. Lokalandelsbankerna (POP) och Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö. Kundkretsen för nyförsäljning är koncentrerad till det svenskspråkiga Finland, dvs. kustområdena samt vissa större städer. I och med koncernstrukturen var livbolaget ingår som ett helägt dotterbolag sköts mycket av den strategiska planeringen och de nyckelfunktioner som anknyter till denna inom koncernen. Livförsäkringsbolaget koncentrerar sig på att sköta de specifikt försäkringsrelaterade ärendena och skötseln av försäkringsbeståndet.

Tabell 1

Basuppgifter

Namn	Aktia Livförsäkring Ab
Juridisk form	Aktiebolag
Tillsynsmyndighet	Finansinspektionen, Snellmangatan 6, PB 103, 00101 Helsingfors, tfn. 09 183 51, e-post: kirjaamo@finanssivalvonta.fi
Tillsynstjänsteman	Tony Airio, tfn. 09 183 52 56, e-post: tony.airio@finanssivalvonta.fi
Extern revisor	KPMG Oy Ab, Tölviksgatan 3 A, PB 1037, 00101 Helsingfors, tfn. 020 760 3000, e-post: contact@kpmg.fi
Ägarstruktur	Helägt (100%) av Aktia Bank Abp

A.2 Försäkringsresultat

För år 2016 uppvisar bolaget i bokslutet (FAS) ett totalresultat på 13,3 mn euro före skatt och bokslutsdispositioner, och på 10,7 mn euro efter avdrag för dessa. Premieinkomsten uppgick till 112,0 mn euro och skadekvoten för riskförsäkringarna var 65 %. Omkostnadsprocenten uppgick till 81,9 %.

Bolagets resultat för år 2016 fördelar sig på olika försäkringsslag enligt tabell 2:

Tabell 2

Försäkringsslag	Resultat 2016 (1 000 euro)
Risikförsäkringar	4 351
Räntebunden pensionsförsäkring	417
Räntebunden sparförsäkring	334
Fondanknuten pensionsförsäkring	811
Fondanknuten sparförsäkring	3 128
Övriga poster	4 238
Resultat före skatt och bokslutsdispositioner	13 279
Skatter och bokslutsdispositioner	-2 564
Resultat	10 715

Resultatet är uträknat på basis av betalda premier, utbetalda ersättningar, förändringar i ansvarsskulden, placeringarnas bokförda avkastning-, samt driftskostnaderna som fördelats per försäkringsslag enligt vissa fördelningsnycklar.

Premier, ersättningar och kostnader fördelade enligt Solvens II-affärsgränar framkommer ur tabellen i Appendix 2.

A.3 Investeringsresultat

Försäkringsbolagets placeringar är indelade i placeringar bundna vid fondanknutna försäkringar, samt placeringar vars avkastningar ska täcka räntekostnaden för de övriga försäkringarna. Bolagets innehav i de placeringar som är bundna vid de fondanknutna försäkringarna ändras regelbundet för att fondandelarna i de olika fonderna möjligast väl ska motsvara besparingarna i kundernas försäkringar. En stor del av marknadsriskerna för dessa ligger därmed hos kunden, och påverkar därför bolagets risker och investeringsresultat i mycket mindre grad än innehaven som täcker de övriga försäkringarna.

Inom försäkringsverksamheten eftersträvar man att portföljen av tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden är uppbyggd med hänsyn till försäkringsrörelsens riskhanteringsförmåga, avkastningskrav och möjligheter att omvandla tillgångarna till kontanta medel. Placeringschefen ansvarar för portföljens operativa förvaltning.

Avkastningen på bolagets placeringar utan placeringar bundna vid fondanknutna försäkringar var enligt marknadsvärde 3,6 % och bokfört nettoresultat av placeringsverksamheten i resultaträkningen för alla placeringar uppgick till 58,0 mn euro. Fluktuationen i det bokförda nettoresultatet kommer främst från värdeförändringen i de fondanknutna besparingarna och uppvägs av motsvarande förändring i den fondanknutna ansvarsskulden.

För den portfölj som underliggjer de räntebärande försäkringarna är målet att uppnå en avkastning som täcker de garanterade räntorna för försäkringsbesparingarna. I det rådande marknadsläget är detta en utmaning, pga. den låga avkastningen på räntemarknaden. Under 2016 har bland annat innehaven i statspapper inom tillväxtmarknaderna ökat, pga. de attraktiva avkastningsnivåerna. Också fastighetsinnehaven, som visat sig vara avkastningsmässigt lönsamma, har utökats. En ny klass av värdepapper med två fastighetsfonder som motpart har tagits in portföljen. Dessa är direkta lån till fonden (inte masskuldebrev), och har fastighetssäkerhet. Som fondförvaltare fungerar eQ Asset Management.

Tabell 3

Allokering av innehavet i livförsäkringsbolagets placeringsportfölj

1 000 euro	31.12.2016	
Aktier	0,0	0,0 %
Ränteplaceringar	494 996	82,5 %
Statsobligationer	123 817	20,6 %
Banksektorn totalt	226 161	37,7 %
Covered bonds	179 293	29,9 %
Senior förmånsrätt	40 833	6,8 %
Lägre förmånsrätt	6 036	1,0 %
Övriga företag totalt	87 282	14,5 %
Senior förmånsrätt	86 709	14,5 %
Lägre förmånsrätt	573	0,1 %
Tillväxtmarknader	32 297	5,4 %
High yield bonds	25 440	4,2 %
Alternativa	2 531	0,4 %
Private Equity & Venture capital	2 531	0,4 %
Hedgefonder	0	0,0 %
Fastigheter	83 932	14,0 %
Direkta fastighetsinnehav	58 324	9,7 %
Fastighetsfonder	25 608	4,3 %
Penningmarknad	0	0,0 %
Konto	18 491	3,1 %
	599 950	100,0 %

Tabell 3 beskriver värdepapper enligt direkt ägandestruktur. T.ex. fonderna som placerar inom tillväxtmarknader innehåller också en del inflationslänkade obligationer och valutaderivat.

Tabell 4

Nettointäkter för placeringsverksamheten 31.12.2016

1 000 euro	Nettointäkt	Sysselsatt kapital	Avkastning
Ränteplaceringar sammanlagt	19 384	497 082	3,90 %
Lånefordringar	244	7 460	3,27 %
Masskuldebrevslån	19 130	483 004	3,96 %
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner	10	6 618	0,15 %
Aktiemplaceringar sammanlagt	-164	3 110	-5,29 %
Noterade aktier	-	-	-
Kapitalplaceringar	-164	3 110	-5,29 %
Onoterade aktier	-	-	-
Fastighetsplaceringar sammanlagt	3 193	80 181	3,98 %
Direkta fastighetsplaceringar	3 153	53 498	5,89 %
Fastighetsplaceringsfonder och kollektiva investeringar	40	26 683	0,15 %
Övriga placeringar	-4	52	-6,97 %
Placeringar i hedgefonder	-4	52	-6,97 %
Råvaruplaceringar	-	-	-
Övriga placeringar	-	-	-
Placeringar sammanlagt	22 409	580 425	3,86 %
Intäkter, kostnader och driftskostnader ej fördelade på placeringsslag	-1 283	580 425	-0,22 %
Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde	21 126	580 425	3,64 %

A.4 Resultat från övriga verksamheter

Bolaget bedriver ingen verksamhet utöver den som beskrivits i kapitlen ovan.

A.5 Övrig information

Ingen väsentlig övrig information finns att rapportera.

B. Företagsstyrningssystem

B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

B.1.1 Strukturen i företagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan

Styrelsen i Aktia Livförsäkring Ab är den instans som i sista hand svarar för bolagets förvaltning och för att verksamheten är ändamålsenligt organiserad. Styrelsens roll och uppgifter är definierade i bolagets arbetsordning, samt i arbetsordningen för Aktia-koncernen. Styrelsen är inom sitt ämbete och ramen för ovan nämnda arbetsordningar förpliktad att bl.a. kommunicera med koncernledningen i ärenden som gäller koncernstyrda angelägenheter, i enlighet med vad som fastställs i koncernens arbetsordning. Dessutom ska styrelsen fastställa livbolagets mission och vision, värderingar och etiska principer, strategi, verksamhetsplan, nivå på risktagande, kapitalmål, riktlinjer för riskhantering, regler för intern kontroll och riskhantering, rapporteringsrutiner, riktlinjer för undvikande och hantering av intressekonflikter, organisationsstruktur och personalpolitik, complianceförfaranden, extern informationsgivning och intern informationsgång. Livbolagets styrelse som 3.5.2017 fastställde den här rapporten bestod av Taru Narvanmaa, ordförande, Fredrik Westerholm och Juha Hammarén. VD för Aktia Livförsäkring Ab är Katja Kerke.

Då Aktia-koncernen styrs som en finansindustriell helhet, är i praktiken mycket av det beslutsfattande som gäller strategi, riskkapit, och t.ex. räntestrategi underkastat de beslut som görs för koncernen som helhet. Detta gäller också ett flertal politiker och direktiv inom företagsstyrningssystemet, så tillvida att de är gemensamma för moderbolaget Aktia Bank Abp och samtliga dotterbolag. Därför är koncernens styrelse i praktiken en avgörande beslutsfattare för många ärenden som också gäller livförsäkringsbolaget. Koncernens styrelse består av Dag Wallgren (ordf.), Christina Dahlblom, Stefan Damlin, Sten Eklundh, Kjell Hedman, Catharina Stackelberg-Hammarén, Lasse Svens och Arja Talma.

Gällande linjedragningar för riskkapit och andra risktagningsfrågor, är koncernstyrelsens riskutskott av central betydelse. Koncernstyrelsen har också ett revisionsutskott, samt ett kompensations- och corporate governanceutskott. Alla dessa påverkar också livförsäkringsbolaget genom de allmänna riktlinjer de fastställer för koncernen.

VD för Aktia Bank Abp har tillsatt ett placerings- och fundingutskott (PFU), som består av medlemmar från ledningsgruppen, och vars uppgift är att ta ställning till frågor som berör t.ex. placeringspolitik eller göra makroekonomiska ställningstaganden. I detta utskott fungerar livbolagets placeringschef som föredragare av ärenden.

B.1.2 Principer för ersättning och belöning

Inom Aktia finns för koncernen övergripande principer för ersättningspolitiken, som omfattas av samtliga koncernbolag, och därmed även livförsäkringsbolaget.

Ersättningsförfarandet ska stöda rekrytering av engagerade, kompetenta och målinriktade medarbetare samt stöda mångsidigt kunnande, samarbete och utveckling av arbetet utgående från koncernens strategi, mål, värderingar och långsiktiga intressen. Samtidigt ska ersättningspolicyn stöda en god och effektiv riskhantering och stävja överdriven risktagning så att sådan inte belönas, samt motarbeta intressekonflikter i koncernen.

Aktias ersättningspolicy grundar sig på två huvudprinciper. Den första - rättvis avlöning - betyder i praktiken att lika lön betalas för lika arbete. Rättvisa är också det att lönen som betalas för ett arbete ska stå i relation till hur krävande arbetet är och till övriga löner.

Rättvisepincipen ska iaktas oberoende av vilken typ av arbetsförhållande det är fråga om (visstids- eller fast anställning). Arbetsuppgiftens krav bestämmer lönen för specifika befattningar enligt kollektivavtalen och de på Aktia allmänt godkända rollerna och befattningsbeskrivningarna.

Den andra huvudprincipen - konkurrenskraft - ska säkerställa att Aktia kan rekrytera och behålla sakkunnig personal, speciellt avseende specialister, genom att erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Konkurrenselementet kan leda till att man för en befattning betalar högre lön än vad den egentliga bedömningen av svårighetsgrad skulle förutsätta eller högre än gällande medellön.

Koncernstyrelsen ska regelbundet utvärdera att ersättningspolicyn har önskad funktion och att den efterlevs, och dess kompensations- och corporate governanceutskott tar årligen del av interna revisionens rapport avseende efterlevnaden av denna policy. Koncernstyrelsen fastställer anställningsvillkor, däribland fast och rörlig ersättning, pensionsförmåner och eventuella övriga förmåner för verkställande direktören och övriga personer i koncernens ledning.

Med fast ersättning avses lön eller annan ersättning som är bunden till en viss tid eller någon annan faktor som inte är beroende av prestation eller resultat. Fasta grundlöner utgör en stabil utgångspunkt för verksamhetens basfunktioner och utvecklingen av dessa. Grundlönerna i Aktia bestäms utgående från kollektivavtal, av rådande marknadsläge, arbetets kravnivå och den anställdas färdigheter och kunskaper.

För närvarande gäller inom Aktia det allmänt bindande kollektivavtalet för finansbranschen och det allmänt bindande kollektivavtalet för försäkringsbranschen.

För helhetslöntagare i Aktia – dvs. chefer utanför kollektivavtalen – förs en gång per år löneförhandlingar, enligt fastslagna principer inom ramen för meritförhöjningssystem, där lönerna granskas. Vid justering av löner för denna grupp tas i beaktande branschens löneutveckling, helhetskompensation och belöningens konkurrenskraft.

Med rörlig ersättning avses ersättning som inte är fast utan är bunden till den anställdas prestation, ekonomiska eller andra faktorer. Kriterier för rörlig ersättning får inte uppmuntra till överdriven risktagning och uppmärksamhet ska fästas vid potentiella intressekonflikter. Rörlig ersättning är särskilt reglerad i finansbranschen i syfte att stävja risktagande. Aktia beaktar vid var tidpunkt gällande regler och myndighetsföreskrifter avseende rörliga ersättningar.

Den rörliga ersättningen ska grunda sig på en helhetsbedömning av ersättningstagarens och affärsenhetens samt koncernens totala resultat och dess utveckling. Vid bedömningen ska beaktas ekonomiska och andra faktorer samt hur prestationen eller resultatet har förverkligats under en längre tid. För personer delaktiga i aktiebelöningsprogrammet kan den rörliga ersättningen uppgå till högst 100 % av nyckelpersonens årliga fasta ersättning. För övriga personer kan den rörliga ersättningen uppgå till högst 6 månadslöner, dvs. ca 46 % av årlig fast ersättning.

Den kortfristiga rörliga ersättningen, bonus, är avsedd att stöda uppnående av målsättningar under verksamhetsåret/på kort sikt. De årliga ramarna för kortfristig rörlig ersättning fastställs årligen av Aktia Bank Ab:s verkställande direktör. I Aktiakoncernen kan kortfristig rörlig ersättning användas med beaktande av de begränsningar som definieras i styrdokumentet för ersättningspolitiken. Grundprincipen är härvidlag att koncernens övergripande, totala målsättningar ska styra utformningen av kriterierna för enskilda enheters och individers kortfristiga belöningsprogram.

Särskild uppmärksamhet ska också fästas vid utformningen av kriterier för rörlig ersättning till personer som tillhandahåller eller kan ha väsentlig påverkan på tjänster och/eller företagsbeteendet som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID-direktivet), däribland kontorspersonal som har direktkontakt med kunder, säljare och/eller annan personal som är indirekt delaktig i tillhandahållandet av investerings- och/eller sidotjänster och för vilka ersättning kan utgöra ett olämpligt incitament att handla på ett sätt som strider mot kundens bästa. MiFID berör således främst fondanknutna försäkringar. För övriga försäkringar tillämpar banken som försäkringsombud IDD-direktivet för att på motsvarande sätt befrämja kundens intressen. Koncernens Compliancefunktion ska konsulteras innan kriterierna fastställs av koncernledningen.

Aktia har för närvarande i bruk ett aktiebaserat långsiktigt program för rörlig ersättning, Aktiebelöningsprogram 2014-2017. Programmets syfte är att stödja Aktiakoncernens långsiktiga strategi, förena ägarnas och nyckelpersonernas målsättningar att höja bolagets värde samt knyta nyckelpersonerna till bolaget och erbjuda dem ett konkurrenskraftigt incitament. Målgruppen för programmet är Aktias högsta operativa ledning samt vissa utvalda nyckelpersoner.

Detaljerna gällande programmet är beskrivna i styrdokumentet för ersättningspolicy. I regel ligger belöningens bindande verkan i att belöningen inte utbetalas till en nyckelperson som vid tidpunkten för utbetalningen av belöningen inte längre står i arbets- eller anställningsförhållande till Aktiakoncernen. Därtill beläggs erhållna aktier med en väntetid om ett år.

Ersättningen till personer i koncernens kontrollfunktioner (riskkontroll, compliance, intern revision och aktuariefunktion) får inte vara beroende av resultatet för den affärsenhet som han/hon övervakar. Styrelsens kompensations- och corporate governanceutskott övervakar ersättningen till oberoende kontrollfunktioner.

Målsättningarna för koncernens riskkontrollfunktion och compliancefunktion samt interna revision fastställs årligen av styrelsens revisionsutskott som även övervakar måluppfyllelsen.

B.2 Lämplighetskrav

Bolagets verksamhet innefattar förutom bolagets högsta ledning följande centrala funktioner:

- a) Försäkringsteknik, samt aktuariefunktion
- b) Placeringsverksamhet
- c) IT-verksamhet
- d) Försäkringsproduktion för försäkringssparande och riskförsäkringar
- e) Juridik
- f) Försäljningsstyrning och -stöd (Sales Support)
- g) Ekonomi

Bolagets verkställande direktör fastställer de specifika behörighetskraven för den centrala funktionens chef. Därtill ska den centrala funktionens chef vara väl ansedd och ha den yrkeskompetens och erfarenhet som uppdraget kräver, samt ha en allmän kännedom om försäkringsverksamhet. De specifika behörighetskraven beskrivs i befattningsbeskrivningarna.

De krav som lagstiftningen ställer på den centrala funktionens chef och på compliance-funktionen ska uppfyllas både när en person utses till en position och under hela den tid som personen sköter dessa uppgifter.

Vid utnämning utreds dessa krav genom skriftliga dokument över personens utbildning och arbetserfarenhet samt genom personlig intervju. Därtill utför compliance-funktionen samma utredning som Finansinspektionen kräver vid utnämning av verkställande direktör.

Under den tid personen sköter sina uppgifter kontrolleras behörigheten genom årliga utvecklingsdiskussioner med närmaste chef och genom utredning som verkställs med högst två års intervall av bolagets compliance-funktion. Alla berörda personer ska ge en försäkran angående de angelägenheter som uppräknats i styrelsens arbetsordning var till anteckningar i tillgängliga kreditupplysningsregister om personerna ifråga kontrolleras. Resultatet rapporteras till bolagets styrelse. Bolagets compliance-funktions behörighet kontrolleras av moderbolagets compliance-funktion.

B.3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning

B.3.1 Riskhanteringssystemets upplägg

I koncernens arbetsordning slås fast att koncernstyrelsen förvaltar koncernens verksamhet som en industriell helhet, vilket innebär att riskerna i koncernens dotterbolag regleras och hanteras ur ett koncernperspektiv. Styrelsen för livbolaget har dock i sista hand ansvaret för livbolagets förvaltning.

Trots att också mycket av beslutfattandet gällande linjenivåns dagliga arbete fattas på koncernnivå, har livbolagets styrelse ett speciellt ansvar för de delar av riskhanteringsprocessen som omfattar de försäkringsspecifika delriskerna som inte uppstår inom koncernens andra affärsområden, dvs. specifikt risker inom beviljandet av försäkringar och andra försäkringsrisker, inkluderande operativa risker som hänför sig till försäkringsverksamheten.

Strategin med att styra försäljningen till valda riskförsäkringar och fondanknutna sparförsäkringar har fortsatt under år 2016. Räntemarknadsläget är utmanande, och redan de existerande gamla räntebärande bestånden innebär en utmaning när det gäller att placera medlen för att tjäna in den garanterade räntan. Därmed är placeringspolitiken över lag, och speciellt ränteriskhanteringen strategiska områden som regelbundet tas upp inom bolaget. Dessa områden är också starkt kopplade till koncernens gemensamma limit- och placeringsplanering, vilket innebär att koncernens risk- och placerings- och fundingutskott har en central roll i beslutfattandet, och samarbetar med livbolagets placeringschef för att möta utmaningarna.

B.3.2 Riskhanteringsfunktionen

Riskhanteringsfunktionen är på Aktia Bank Abp gemensam för hela koncernen, och enheten går under namnet riskkontroll. För livförsäkringsbolagets del är därmed riskhanteringsfunktionen utackorderad till moderbolaget. Koncernens gemensamma dokumenterade riktlinjer för riskkontrollfunktionen, i vilka riskhanteringsstrategin definieras, har separat godkänts i livbolagets styrelse. Inom dessa beskrivs också hur riskhanteringssystemet läggs upp inom koncernen. Risktoleranslimiterna definieras i samband med koncernens limitpolitik.

Koncernens riskkontrollenhet leds av Chefen för Riskkontroll Tina Schumacher, som rapporterar till Chief Control Officer (CCO) Juha Hammarén som är medlem av koncernens ledningsgrupp. Riskkontrollenheten ska vara organiserad så att den är oberoende av den affärsverksamhet och de stödfunktioner den övervakar och kontrollerar. Den utför inte sådana arbetsuppgifter som den ska övervaka. Anställda inom riskkontrollenheten omfattas inte av ett ersättningssystem som är direkt bundet till lönsamheten för den verksamhet de övervakar. Riskkontroll ska ha tillräckliga och kompetenta resurser för att kunna utföra kontrollfunktionen tillförlitligt.

Riskkontrollfunktionens primära roll är att rapportera om koncernens riskposition i förhållande till den riskaptit som fastslagits enligt strategin, oberoende från affärsverksamheten. Riskkontrollfunktionen ska till koncernens styrelse och riskutskott kvartalsvis presentera en översikt över koncernens väsentliga riskpositioner samt ge en bedömning av riskprofilen. Riskkontrollen ska årligen redogöra för sin verksamhet samt väsentliga observationer för koncernstyrelsens riskutskott som gör en bedömning över riskkontrollfunktionen och dess tillräcklighet samt huruvida dess verksamhet är ändamålsenlig. Riskkontrollfunktionen rapporterar även kvartalsvis och efter behov direkt till livförsäkringsbolagets styrelse.

Livförsäkringsbolaget har en separat riskhanteringsplan, vars syfte är att identifiera och definiera mätmetoderna för specifikt livförsäkringsbolaget. Detta dokument godkänns av livbolagets styrelse. Riskmätningens metoderna koncentrerar sig på de risker som är relevanta för försäkringsverksamheten, och i synnerhet på hur riskerna mäts i samband med Solvens II, och bolagets egen risk- och solvensbedömning (ORSA).

B.3.3 Risk- och solvensbedömning

Livförsäkringsbolaget har ett separat direktiv i vilket definieras den årliga process enligt vilken bolagets egen risk- och solvensbedömning (ORSA) görs. Livbolagets ORSA-process är avsedd att tidsmässigt sammanfalla med koncernens ICAAP-process, så att det årliga förberedandet av bägge kan utföras under samma tid på året. Målet är att all dokumentation samt godkännandet av den kan färdigställas inom december månad årligen.

I och med att livbolaget är beroende av koncernplaneringen när det gäller t.ex. riskaptit, strategi och kapitalplanering, är det ändamålsenligt att planeringen av dessa görs parallellt i så stor utsträckning som möjligt. I praktiken kan och kommer stora delar av koncernens ICAAP att tillämpas direkt på livbolaget. Utöver detta finns också delområden specifikt länkade till livförsäkringsverksamheten (t.ex. försäkringstekniska risker och försäkringens affärsrisker), vars omfattning i ICAAP-rapporten är anspråkslös, men i stället behandlas noggrannare i ORSA-rapporten.

Årsklockan för ORSA-processen inleds med uppdatering av koncernens och därmed också livbolagets strategi under våren efter första kvartalet, då koncernstyrelsens riskutskott tagit ställning till första kvartalets riskrapportering. Därefter inleder riskkontrollen och aktuariefunktionen, samt andra förberedande enheter, sitt arbete med att revidera och uppdatera riskmodellerna enligt behov. Limiter och scenarier finns tillgängliga för behandling i koncernstyrelsen efter utgången av Q3. Därefter behandlas ICAAP och ORSA separat i koncernens riskutskott, samt i respektive styrelser, och godkänns sedan av styrelserna.

Livförsäkringsbolagets styrelse har det yttersta ansvaret för bolagets styrning, och är därför ansvarig också för ORSA-processen. Livbolagets styrelse tillkommer att framföra sin egen syn på den planerade strategin till koncernstyrelsen i samband med strategiuppdateringen, och genom sin expertis delta i utformningen av denna. Dessutom ska styrelsen i samarbete med riskkontrollen och aktuariefunktionen delta i det förberedande arbetet för den årliga uppdateringen av ORSA-riskparametrarna, riskaptit och limiter, och dessutom godkänna revideringen av ORSA-styrdokumentet, ORSA-bedömningen, den interna ORSA-riskrapporten och ORSA-tillsynsrapporten. I samband med ORSA-rapporten ska styrelsen presentera en åtgärdsplan för de eventuella överträdelser av risklimiterna som förutses i den framåtseende bedömningen.

Figur 5

Riskkontrollen och aktuarieavdelningen är de enheter som har den tekniska kompetensen att ta fram de risktal, beräkningar och rapporter som behövs för ORSA. Riskkontrollen tillkommer att vid behov förbereda ett förslag för eventuell revidering av riskparametrarna och dokumentera dessa förändringar, samt eventuella revideringar av ORSA-styrdokumentet och ICAAP-styrdokumentet. Aktuarieavdelningen tillkommer att vid behov förbereda förslag för eventuell revidering av de försäkringstekniska parametrarna och dokumentera dessa förändringar. Riskkontroll producerar också ORSA-bedömningen, den interna riskrapporten och ORSA -tillsynsrapporten tillsammans med aktuarieavdelningen. Vid behov bidrar riskkontrollen och aktuariefunktionen med expertutlåtanden vid respektive styrelser möten gällande frågor angående ORSA eller ICAAP.

ORSA-bedömningen ska utföras enligt det standardförfarande som definieras i bolagets ORSA-direktiv. Detta förutsätter att en fullständig ORSA-rapport färdigställs årligen, samt att vissa nyckeltal för ORSA:n och den officiella Solvens II -standardformeln tas fram på kvartalsnivå. I praktiken görs mycket av beräkningarna även på dagsnivå. Frekvensen kan ändras vid behov, så att extra rapporter görs upp. Nyckeltalen ska ändå alltid rapporteras till de styrande organen på kvartalsnivå.

Bolagets solvensbehov uppkommer från den strukturella balansrisken som den tidsmässiga skillnaden i kassaflöden mellan placeringsportfölj och försäkringsförpliktelser ger upphov till. Bolagets målsättning gällande solvensbehovet är att:

- 1) Begränsa kapitalanvändning genom matchning av kassaflöden
- 2) Begränsa kapitalisering på basis av regelverk

Solvensbehovet ställer följande krav på placeringsverksamheten:

- tillgångarnas värde tryggas och försäkringstagarnas tillgodohavanden säkerställs
- tillgångarna i alla situationer täcker den försäkringstekniska ansvarsskulden
- kapitalkraven uppfylls
- tillgångarna kan omvandlas till likvida medel i den takt försäkringsförpliktelserna kräver
- begränsa volatiliteten i koncern- och segmentresultatet
- placeringarna ger en avkastning som över en ekonomisk cykel åtminstone motsvarar kravet på förräntning av ansvarsskulden, men i placeringsverksamheten tas inte risker som överstiger en nivå som krävs för att uppfylla ovanstående krav/målsättningar.

B.4 Internkontrollsystem

Inom Aktiakoncernen finns en allmän instruktion för intern kontroll och riskhantering som omfattar dess ledningsmodell och kultur, samt definierar hur koncernstyrelse, koncernchef, koncernledningsmedlemmarna, cheferna för de centrala funktionerna, dotterbolag och linjeansvariga chefer ska sköta riskhanteringen inom den interna kontrollen. Här definieras också hur dualitetsprincipen (fyra ögon-principen), regelbundna kontroller, rapportering och informationsflöde sköts, och hur den interna kontrollen utvärderas och följs upp. Livbolagets styrelse har slagit fast att bolaget följer det allmänna koncerndirektivet.

Förutom det allmänna direktivet, bör samlingen av de direktiv och politiker som tillämpas inom koncern och bolag ses som en del av den interna kontrollen. Utgångspunkten för bolagets system för intern kontroll och riskhantering är att det ska vara tillräckligt täckande med hänsyn till bolagets verksamhet. Intern kontroll är en process, som inbegriper den kontroll, som försäkringsbolagets ledning och övrig personal utför samt alla de åtgärder, genom vilka bolaget syftar till att säkerställa bla.

- förverkligandet av Aktias affärsstrategi, inklusive strategiska projekt, och finansiella målsättningar (måluppfyllelse), samt ekonomiskt och effektivt utnyttjande av resurser,
- tillfredsställande hantering av riskerna i verksamheten,
- tillförlitlig och riktig ekonomisk och övrig information för ledningen,
- tillförlitlig och riktig ekonomisk och övrig information för investerare och andra externa intressenter,
- kontroll av efterlevnaden (compliance) av det interna regelverket och den externa regleringen,
- tillräckligt skydd av verksamhet, information och bolagets egna tillgångar samt av kundernas tillgångar,
- tillräckliga och ändamålsenliga system till stöd för verksamheten. Dessa system, inklusive datasystemen, kan vara Aktias egna eller sådana som används i situationer då Aktia har lagt ut någon del av sin verksamhet till tredje part.

För styrningen av verksamheten finns processbeskrivningar uppgjorda för viktiga processer, och vid sidan om koncernens direktiv har egna direktiv uppgjorts för processer som är specifika för bolaget. I dessa direktiv fastslås befogenheter och attesträttigheter. Bolagets styrelse godkänner årligen bolagets placeringsplan, som följer de risknivåer och limiter som koncernstyrelsen fastställt. Funktionen för riskkontroll övervakar riskpositioner och limiter. Senaste placeringsplan har godkänts av styrelsen 13.12.2016.

Aktia Livförsäkring Ab har en egen riskhanteringsplan i vilken definierats bolagets funktioner och de viktigaste riskerna i anslutning till dem, målen för de olika funktionernas riskhantering, gränserna för risktagning, ansvaren, mätarna och tillsynsprinciperna. Riskhanteringsplanen har senast godkänts av styrelsen 22.11.2016.

Bolagets beskrivning av systemet för företagsstyrning inklusive styrelsens arbetsordning och bolagets beredskapsplan revideras årligen. Styrelsen har godkänt revideringen av företagsstyrningssystemet 22.11.2016 och revideringen av beredskapsplanen 19.10.2016.

Bolaget har följande oberoende kritiska funktioner uppsatta och de rapporterar årligen till bolagets styrelse:

- funktionen för regelefterlevnad
- funktionen för riskkontroll
- funktionen för intern revision.
- aktuariefunktionen

De ovan nämnda kritiska övervakande funktionerna har inte under 2016 framfört att väsentliga brister förekommer i bolagets interna kontroll.

Koncernens funktion för regelefterlevnad (compliance), har som sin speciella uppgift att bistå den operativa ledningen och övriga linjechefer i att säkerställa att tillämpliga regelverk är kända och vederbörligt implementerade, samt att identifiera, hantera och rapportera risker relaterade till bristande regelefterlevnad. För compliancefunktionen inom livbolaget ansvarar livbolagets compliance officer, som samarbetar med koncernens enhet för compliance.

Riktlinjerna för compliancefunktionen finns dokumenterade, och innehåller uppgifter om funktionens mission, organisation, uppgifter och rapportering.

B.5 Internrevisionsfunktion

Den interna revisionen är inom Aktiakoncernen koncentrerad till moderbolaget Aktia Bank Abp och riktlinjer och verksamhet för den interna revisionen har separat fastslagits.

Interna revisionen är en från övriga funktioner åtskild och av dessa oberoende enhet, genom vilken koncernstyrelsen försäkras sig om att den interna kontrollen, jämte den därtill hörande hanteringen av riskerna i verksamheten, inom koncernen är vederbörligen ordnad. Den interna revisionen står direkt under koncernstyrelsens styrning och kontroll.

Koncernstyrelsen eller dess revisionsutskott fastställer årligen en revisionsplan och budget för den interna revisionen. I planen fastslås den interna revisionens arbetsuppgifter, befogenheter, ansvar samt de allmänna principerna för revisionsplaneringen och rapporteringen av observationerna inom linjeorganisationen.

Den interna revisionens huvudansvar är att oberoende och objektivt granska och utvärdera de centrala funktionernas verksamhet, datasystem, resurser, interna rutiner, kundkontakt och metoder. Dessutom ska ORSA och ICAAP granskas skilt.

Den interna revisionen beslutar om sina prioriteringar utifrån en riskbaserad ansats. Den ska på grundval av sina granskningar och observationer ge rekommendationer om ändringar i verksamhet och arbetssätt, och systematiskt följa upp dessa rekommendationer. I sin verksamhet tillämpar den interna revisionen internationella riktlinjer och etiska regler för yrkesmässig intern revision.

B.6 Aktuariefunktion

Bolagets aktuarieavdelning, som leds av chefaktuarien, ansvarar för de uppgifter som tillskrivits ansvarig försäkringsmatematiker. Aktuariefunktionen sköts av en resurs på aktuarieavdelningen som deltidssyssla. Funktionens oberoende säkerställs genom att den i ärenden berörande aktuariefunktionen rapporterar direkt till bolagets verkställande direktör och styrelse.

Aktuariefunktionens huvudsakliga uppgifter är att kontrollera sammanställningen av ansvarsskulden för bokslutet och sammanställningen av de försäkringstekniska avsättningarna för solvensberäkningarna. Aktuariefunktionen ska även bedöma om de metoder och modeller som används och de antaganden som görs är lämpliga, bedöma om data är tillräcklig och av den kvalitet som krävs, samt bidra till att riskhanteringssystemet genomförs effektivt och delta i upprättandet av ORSA.

Aktuariefunktionen ger därtill utlåtanden till styrelsen om huruvida återförsäkringsarrangemangen är ändamålsenliga, samt om policyn för tecknande av försäkring. Minst en gång i året ger aktuariefunktionen styrelsen en rapport om de uppgifter den utfört och resultaten av dessa, samt ger rekommendationer om hur upptäckta brister kan avhjälpas.

B.7 Uppdragsavtal

Utläggning av verksamheter styrs inom Aktiakoncernen av Styrelsens instruktion om principer för utläggning av verksamhet. Här behandlas regler för utläggning av funktioner till parter utanför koncernen.

Som allmän princip kan koncernen lägga ut för sin verksamhet viktiga funktioner eller bedriva affärsverksamhet genom ombud, om detta inte försvårar riskhanteringen och den interna kontroll eller i övrigt innebär olägenhet för affärsverksamheten. Finansinspektionens, koncernens kontrollfunktioners och de externa revisorernas möjligheter att övervaka och granska verksamheten får inte försämrats på grund av utläggningen.

Tillståndspliktig verksamhet kan läggas ut endast till en tjänsteleverantör som har tillstånd att bedriva den verksamhet som avses. Likaså ska de ombud som anlitas ha behövliga tillstånd att bedriva den verksamhet som avses. Koncernen ska säkerställa att det inte finns någon uttalad eller potentiell intressekonflikt som äventyrar uppdraget. Ansvar för den utlagda verksamheten förblir också alltid hos bolaget.

Speciellt för livbolaget finns stadgat att bolaget inte kan lägga ut viktiga funktioner om det leder till att kvaliteten hos bolagets företagsstyrningssystem försämras väsentligt, den operativa risken ökar i otillbörlig utsträckning, eller till att försäkringstagarna, de försäkrade eller ersättningstagarna får sämre service. Speciella regler gäller också för anlitande av försäkringsombud. Vid planering av sådan verksamhet ska Compliancefunktionen konsulteras.

Aktia Livförsäkring Ab:s försäljning sköts av ombud, vilket betyder att försäljningen har utlokaliseras. Fast majoriteten av försäljningen går genom moderbolaget Aktia Bank, finns några andra ombud, främst Lokalandelsbankerna (POP) och Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö. Bolaget har utlagt en del av de för administration och företagsstyrning relevanta funktionerna till moderbolaget. Till dessa hör t.ex. riskkontroll, intern revision och IT-funktionen till vissa delar. Koncernen har för IT-funktioner i sin tur delvis utlokaliserat vissa funktioner till utomstående leverantörer. Också gällande t.ex. tillgång till marknadsdata är koncernen beroende av utomstående leverantörer. Samtliga utlokaliseringar är underkastade koncernens normala hantering av operativa risker, och för incidenter och specialsituationer finns olika kontinuitets- och verksamhetsplaner uppgjorda.

Livförsäkringsbolaget har specifika avtal med moderbolaget Aktia Bank, var de internt till moderbolaget utlagda funktionernas uppgifter specifikt definieras.

B.8 Övrig information

Ingen väsentlig övrig information gällande företagsstyrningen finns att meddela.

C. Riskprofil

Bolaget har identifierat att marknadsrisken är den största av dess risker. I ORSA för år 2016 estimerades marknadsriskens kontribution efter korrelation till det totala interna ORSA-kapitalkravet vara 61,1 %, medan de försäkringstekniska riskerna stod för 35,8 %, de operativa riskerna för 2,4 %, och övriga risker för 0,6 %. Marknadsrisken orsakas av förändringar på marknaden som påverkar dels placeringsportföljerna, men också värdet på de försäkringstekniska avsättningarna. Speciellt ränterisken är betydande och svårhanterlig, eftersom den påverkar bägge sidor av balansen, och inverkan på de försäkringstekniska avsättningarna i avsaknad av en aktiv marknad kan betraktas som mer teoretisk.

De försäkringstekniska riskerna bedöms överlag vara väl identifierade och stabilare och lättare att hantera än marknadsriskerna. Estimatet är att en stadig och kontrollerad minskning av dessa risker kommer att äga rum för nuvarande bestånd framöver.

De operativa riskerna klassificeras i bolagets riskhanteringsplan på ett mer nyanserat sätt än vid t.ex. den operativa riskens beräkning i Solvens II, och i ORSA estimeras operativa riskerna i enlighet med beskrivningen i denna plan. Trots att en ansats gjorts för en bättre förståelse och kvantifiering av operativ risk, bedöms de operativa riskerna inte vara betydande för bolaget.

Livförsäkringsbolagets placeringsportfölj bestod den 31.12.2016 till största delen (82,5 %) av räntepapper. Dessutom är 14,0 % investerade i direkta fastighetsinnehav eller fastighetsfonder, samt 0,4 % i olika alternativa investeringsformer (onoterade aktier och Private Equity-fonder). Vid rapporteringstidpunkten fanns 3,1 % av placeringarna i kassamedel. Den totala portföljen för täckning av de räntebärande ansvarerna uppgick till 600,0 mn euro. Portföljen för täckning av fondanknutna ansvar består av fondandelar som valts av försäkringstagarna, och uppgick till 723,1 mn euro. Antalet ägda andelar kontrolleras dagligen för att motsvara de ändringar försäkringstagarna gjort i sina länkade portföljer.

Placeringsportföljen innehåller för närvarande inga sådana instrument som kan tänkas innebära någon större svårighet vad gäller identifiering, mätning, hantering eller rapportering av de till dem anknutna riskerna. Nya instrumentklasser ska – om sådana investeras i – genomgå en skild evaluering, vars principer finns dokumenterade i koncernens riktlinjer för godkännande av ny produkt. Handel och förvaltning av livförsäkringsbolagets tillgångar sker delvis via moderbankens treasuryenhet, delvis via systerbolaget Aktia Kapitalförvaltning Ab.

För riskförsäkringar har bolaget fastställt gränser för hur stora belopp som kan hållas på egen risk och överstigande delen återförsäkras. Styrelsen godkänner årligen återförsäkringsarrangemangen på förslag av chefaktuarien.

För mätning av riskkänslighet används förutom Solvens II-standardmetoden en koncernintern mätmetod – marknadsrisklimiten. Marknadsrisklimiten är ett fast eurobelopp, som vid alla tidpunkter måste överskrida sitt jämförelsetal. Jämförelsetalet mäter riskkänsligheten för portföljen, och grundar sig på stresseffekter för ränterisk, kreditpremierisk, valutarisk, aktierisk och fastighetsrisk. Riskkänslighetsparametrarna är samma för alla koncernbolag som risktalet mäts för. Mätningen görs på dagsnivå. Den 31.12.2016 var risktalet för livförsäkringsbolaget 66,1 mn euro, och understred därmed sin limit på 110 mn euro med en täckningsgrad på 166,5 %. De enskilda riskernas risktal behandlas separat under delkapitlen i detta kapitel. Kapitallimitens jämförelsetal definieras som 80 % av summan av de enskilda riskernas korrelerade summa. Den minskade 20 %-andelen antas stå för effekterna av samfundsskatten.

Solvenskapitalkravet i Solvens II behandlas separat i kapitel E.2.

C.1 Teckningsrisk

Med teckningsrisk avses risken för att ersättningarna eller kostnaderna som uppstår på basis av försäkringsavtalen överskrider det förväntade. Risken kan orsakas av t.ex. felaktig prissättning, otillräcklig återförsäkring, ogynnsam utveckling i skadefrekvensen eller av att reserveringarna i ansvarsskulden är otillräckliga. Nya avtal kan prissättas relativt fritt, medan lagstiftningen delvis begränsar möjligheterna att justera premier eller andra villkor för gamla avtal.

I solvensberäkningen delas teckningsriskerna upp i risker som hänför sig till minskad eller ökad livslängd, invaliditet- och sjukdom, kundbeteende, skötselkostnader samt katastrofrisker. Kapitalkraven för dessa bestäms genom att beräkna hur förändringar i den antagna utvecklingen av ovan nämnda faktorer påverkar bolagets kapitalbasmedel. Detta görs separat för varje riskmodul och aggregeras sedan till de totala teckningsriskerna för liv- och sjukförsäkringsförpliktelser i enlighet med SCR-standardformeln.

Per 31.12.2016 utgjorde totala teckningsrisken för livförpliktelser 49,4 mn euro och för sjukförpliktelser 16,6 mn euro. Fördelningen mellan de olika delriskerna för liv- respektive sjukförpliktelserna framkommer ur tabell 6:

Tabell 6

31.12.2016 (1 000 euro)	Liv	Sjuk
Risk för ökad dödlighet	9 771	52
Risk för minskad dödlighet	7 431	66
Invaliditets- och sjuklighetsrisk	594	14 000
Risk för ändrat kundbeteende	32 157	3 186
Skötselkostnadsrisk	17 354	3 148
Katastrofrisk	4 277	463
Diversifiering	- 22 225	- 4 336
Teckningsrisk	49 359	16 578

I ORSA har de olika delriskerna beaktats på motsvarande sätt som i officiella solvensberäkningen.

C.2 Marknadsrisk

Marknadsriskerna i livförsäkringsbolaget uppdelas i ränterisk, kreditpremierisk, valutarisk, aktierisk, fastighetsrisk och koncentrationsrisk.

Bolagets känslighet för marknadsrisk mäts förutom genom att beräkna Solvens II-kravet för marknadsrisk enligt standardformeln, genom interna modeller. Den viktigaste av dessa är den tidigare nämnda marknadsrisklimiten. Dessa känslighetstal används också inom bolagets egen ORSA.

Ränterisken är den mest betydande marknadsrisken i anslutning till bolagets försäkringsförpliktelser och påverkar dels lönsamheten genom avkastningskrav över garanterad kundränta och dels kapitaltäckningen genom marknadsvärdering av tillgångar och skulder.

Kapitaltäckningsmässigt är ränterisken en ALM-risk, och utgörs av nuvärdet av skillnaden mellan inkommande och utgående framtida kassaflöden. Likviditets- och risktagningsmässigt utgörs ränterisken av skillnaden mellan den till kunden garanterade räntan och marknadens riskfria ränta. Om den till kunden garanterade räntan överstiger den riskfria räntan innebär det krav på högre risktagning i placeringsverksamheten. På produktnivå är denna risk väsentlig speciellt beträffande räntebärande spar- och pensionsförsäkringar. Räntenivån under 2016 har fortsättningsvis varit mycket låg, tidvis med negativa räntor fram till 7 års maturitet. Tynngdpunkten för nya placeringar har därför ännu behållits på tillgångsslag med större avkastningsmöjligheter, som t.ex. fastigheter. Vid utgången av 2016 var ränteporföljens duration 4,2 år och det räntebärande försäkringsbeståndets drygt 10 år.

För fondanknutna försäkringar ökar eller minskar försäkringsbesparingen på basis av värdeutvecklingen för de placeringsfonder som försäkringstagaren valt att binda sin besparing till. Livförsäkringsbolaget köper motsvarande fondandelar som täckning för den fondanknutna delen av ansvarsskulden och skyddar sig på så sätt mot den del av förändringen i ansvarsskuld som hänförs till värdoförändringar i de fonder till vilka kunderna länkat sin besparing. Portföljen som motsvarar de fondanknutna försäkringarna bidrar därför i mindre mån till riskeponering än portföljen för de räntebundna bestånden.

Kreditspreadrisken är euromässigt den största risken av marknadsriskerna för livförsäkringsbolaget. Eftersom risken i sin helhet uppkommer från placeringsportföljen, är den betydligt svårare att skydda än ränterisken, och ett skydd förutsätter kreditderivat, vilka bolaget inte har planer på att använda för närvarande. Ändå är en viss exponering för kreditrisk naturligt för varje bolag som i likhet med Aktia Livförsäkring Ab inte har något aktieinnehav. Tagande av kredit- eller aktierisk är för tillfället i praktiken de enda möjligheterna för att en stabil avkastningsnivå ska kunna upprätthållas.

Bolagets aktierisk är för tillfället moderat, i och med att alla innehav i noterade aktier avyttrats från portföljen som täcker de räntebundna försäkringarna. De innehav som finns kvar härrör sig till Private Equity-fonder och liknande alternativa investeringar. I portföljerna som täcker de fondanknutna försäkringarna är däremot en stor andel aktie- eller blandfonder, och även om risken till största delen är på kundens ansvar, gör beståndens volym att den totala aktierisken närmar sig 15 mn euro.

Livförsäkringsbolagets fastighetsrisk uppstår genom placeringar i indirekta fastighetsinstrument, t.ex. fastighetsfonder, eller i direkta fastigheter. Fastighetsplaceringarna har under 2016 ytterligare utökats, och uppgick vid årsskiftet till 83,9 mn euro. Därmed är fastighetsrisken den enskilt näst största av marknadsriskerna för livbolaget i såväl Solvens II-beräkningen som bolagets interna beräkning. Limiter för enskilda fastighetsexponeringar och på fastighetsrisk totalt har ställts upp på koncernnivå och separat för livförsäkringsbolaget. Risken hanteras genom diversifiering av placeringsobjekten.

Valutarisken i portföljerna för täckning av de räntebärande försäkringarna hänförs sig till innehav i räntefonder som placerar i tillväxtmarknaders statspapper som är emitterade i USD eller lokala valutor. Dessutom är en del av private equity-fondernas innehav i USD eller andra europeiska valutor. Placeringarna i tillväxtmarknaderna har ökat en aning under året, medan alla hedgefonder har avvecklats. I de fondanknutna portföljerna finns aktie- och ränteexponering i ett femtiotal olika valutor, som härrör sig från fonder som placerar i marknader runt hela världen. Bolagets andel i denna risk är ändå tämligen moderat, under 5 mn euro.

De chocker som används i den interna modellen baserar sig på historisk räntevolatilitet och återspeglar såväl ett högränte- som ett lågräntescenario. Samma räntescenarier ligger som grund för koncernstyrelsens limiter för kapitaluppbinding. De i tabellen presenterade riskkomponenterna är beräknade utgående från stressar definierade på följande sätt.

Ränterisken stressoeffekt uppåt mäts genom att påföra en stress som tillämpas på en riskfri räntekurva som härleds från Euribor- och swapräntor, så att denna motsvarar 99,5 %-percentilen (det 995:e högsta av 1000 utfall) av ränteförändringen över ett års period. Stressoeffekten revideras årligen i samband med det tredje kvartalet. För 2016 är stressfaktorerna t.ex. 107,9 % för 3 månaders Euribor, 74,2 % för 2 års swapränta, 50,6 % för 5 års swapränta, 31,8 % för 10 års swapränta och 24,0 % för 50 års swapränta. Den absoluta stressoeffekten är dock minst 1 procentenhet (100 baspunkter) för alla räntor.

Ränterisken stressoeffekt neråt mäts genom att påföra en stress som tillämpas på en riskfri räntekurva som härleds från Euribor- och swapräntor, så att denna motsvarar 0,5 %-percentilen (det 5:e lägsta av 1000 utfall) av ränteförändringen över ett års period. Stressoeffekten revideras årligen i samband med det tredje kvartalet. För 2016 är stressfaktorerna t.ex. -116,8 % för 3 månaders Euribor, -82,6 % för 2 års swapränta, -75,8 % för 5 års swapränta, -69,8 % för 10 års swapränta och -67,8 % för 50 års swapränta. Den absoluta stressoeffekten är dock minst 0,5 procentenheter (50 baspunkter) för alla räntor, dock så att räntan för vilken som helst maturitet aldrig blir lägre än -0,5 % (-50 baspunkter). Ränterisk beräknas för balansens båda sidor, och i praktiken är det en stress nedåt som har en försämrande effekt på livförsäkringsbolagets position, inte en stress uppåt.

Kreditrisken (spreadrisken) beskriver risken för att de motpartsspecifika riskpremierna stiger. Förändringens storlek är ett årligen reviderat tal som grundar sig på avkastningskurvor för ränteinstrument med given rating och placeringstyp, och bestäms på 99,5 %-percentilen av förändringen i dessa, då räntekomponenten först frånsetts. För 2016 varierar stressen mellan 44 bp (basis point = 0,01%) (tyska statspapper) och 256 bp (t.ex. räntepapper med rating BBB). Också statsobligationer får separata landsspecifika stresskoefficienter, t.ex. Finland 70bp, Frankrike 85bp och Irland 503bp. Den för varje placering specifika diskonteringskurvan parallellförskjuts med detta värde för att erhålla placeringens värde under chock.

Valutarisken beskriver risken för olika valutors förändringar mot euron. Varje valuta testas skilt för en chock uppåt och en chock neråt, och det värre alternativet för varje valuta väljs, varefter effekten summeras över alla valutor. Den procentuella chockeffekten motsvarar 99,5 %-percentilen för chocken uppåt, och 0,5 %-percentilen för chocken neråt, av valutakursförändringen över ett års period. Stressarnas värden omberäknas årligen i samband med det tredje kvartalet. Chocken uppåt varierar mellan 0,5 % för DKK (bunden vid Euron), och 35,5 % för JPY, samt 36,0 % för exotiska valutor. Chocken neråt varierar mellan -0,5 % för DKK, och -25,6 % för JPY, samt -26,0 % för exotiska valutor.

Aktie- och fastighetsrisk beskriver risken för att marknadsvärdet på aktier och fastigheter sjunker. Chockens storlek är för likvida börsnoterade aktier -50 %, för övriga aktier -60 %, och för fastigheter -25 %.

Känslighetsanalysens riskkomponenter grundar sig på de stresser som används i koncernens kapitallimit och i bolagets ORSA, enligt vad som beskrivits ovan, och skiljer sig t.ex. från motsvarande risker i officiella solvensberäkningen. Riskernas jämförelsetal tas fram genom tillämpande av en korrelationsmatris (samma koefficienter som i Solvens II -beräkningen), där efter multiplikation med 0,8 för att fränse samfundsskatten på 20 %. Risklimiten för jämförelsetalet var 110 mn euro under 2016, och jämförelsetalets värde 66,0 mn euro vid tidpunkten 31.12.2016 vilket ger en täckningsgrad på 166,7 %.

Tabell 7

Riskanalys enligt den koncerninterna metodiken (marknadsrisklimit) 31.12.2016

1 000 Eur	Totalt			Räntebundet			Fondanknutet		
	Portfölj	Ans. skuld	Totalt	Portfölj	Ans. skuld	Totalt	Portfölj	Ans. skuld	Totalt
Marknadsvärde	1 304 601	-1 190 095	114 506	581 459	-504 508	76 951	723 142	-685 587	37 555
Jämförelsetal			66 062						
Korrel. risksumma			82 578			67 720			16 580
Risksumma			100 023			82 215			17 810
Ränterisk upp*	40 675	-65 636	-24 961	23 498	-46 868	-23 370	17 177	-18 768	-1 591
Ränterisk ner	-42 735	66 549	23 814	-19 064	44 712	25 648	-23 671	21 837	-1 834
Spreadrisk	43 117	-16 383	26 734	25 403	-39	25 364	17 714	-16 344	1 370
Valutarisk	40 164	-33 239	6 925	4 276	-128	4 148	35 888	-33 111	2 777
Aktierisk	201 883	-185 083	16 800	1 564	-261	1 303	200 319	-184 822	15 497
Fastighetsrisk	25 765	-13	25 752	25 765	-13	25 752	0	0	0

* Ränterisken uppåt beaktas inte då ränterisken neråt ger det värre utfallet

C.3 Kreditrisk

Kreditrisken som livförsäkringsbolaget är utsatt för är – förutom den kreditspreadrisk som här hänförs till marknadsriskerna – den s.k. explicita kreditrisken som hänförs till motparter vars kreditvärdighet inte kontinuerligt prissätts av marknaden. I praktiken innebär detta dels mindre aktörer som bolaget har en fordring gentemot, men också större aktörer för vilka fordringens natur är av den art att marknaden inte klarar av att prissätta den. Dessa är i praktiken avtal som gjorts upp direkt mellan bolaget och motparten, och därför saknar en offentlig marknad, eller för vilka den offentliga marknaden inte har tillgång till de detaljer som krävs för prissättning av avtalet.

Antalsmässigt utgörs den största gruppen av potentiella kreditorer, som faller under kategorin "mindre aktörer", av försäkringstagarna. På grund av produktgenskaperna och villkoren, där en obetald premie i många fall leder till en uppsägning av försäkringsavtalet, är dock risken förknippade med dessa liten.

De största kreditriskerna härrör sig därför till följande tre typer av avtal:

- Kontovaluta
- Derivat
- Återförsäkringsavtal

Kontovalutans kreditrisk är bunden till den banks kreditrisk som kontot sköts av. I och med att största delen av bolagets kontotillgångar vid alla tidpunkter finns på moderbolaget Aktia Banks konton, och kreditrisken mellan de två bolagen betraktas som noll, blir kreditrisken för kontovaluta mot de övriga banker som bolaget anlitar liten.

Livbolaget har vid tidpunkten 31.12.2016 inga egna derivat. Däremot har ett antal av de fonder som finns i bolagets portföljer olika derivat, närmast ränteswappar och valutaterminer. Dessa är för det mesta gjorda med inhemska och utländska affärsbanker som motpart, och ingår i systerbolaget Aktia Fondbolag Ab:s Emerging Markets-fonder, samt i vissa fastighetsfonder. Också det urval fonder som erbjuds kunderna via fondanknutna försäkringar kan innehålla derivat, men kreditrisken som dessa ger upphov till betraktas vara obetydlig ur bolagets synvinkel.

Den explicita kreditrisken anses följaktligen vara av mindre betydelse, och bolaget har därför inte uppgjort någon egen modell för kvantitativ mätning av den. Bolaget använder dock Solvens II-standardmodellens metod för mätning av kreditriskens SCR-komponent.

C.4 Likviditetsrisk

Risken för otillräcklig likviditet kan uppstå om bolaget vid någon tidpunkt inte har tillräckliga medel för att fullfölja sina förpliktelser, t.ex. i en situation där realiseringen av tillgångarna inte skulle lyckas tillräckligt fort.

Risken hanteras genom att hålla en tillräcklig buffert av kassatillgångar för utbetalningar som förväntas ske inom snar framtid. Behovet av likvida medel bedöms kontinuerligt, och andelen illikvida tillgångar som tillåts har begränsats. En stor del av portföljens räntepapper bedöms som mycket likvida, och likviditetsrisken bedöms vara låg.

Den totala förväntade vinsten som ingår i framtida premier, beräknat i enlighet med artikel 260.2. i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, uppgick per 31.12.2016 till 51,8 mn euro.

C.5 Operativ risk

Aktiakoncernens policy för hantering av operativa risker har fastslagits av koncernstyrelsen och för livförsäkringsbolaget separat av dess styrelse. Enligt policyn ska de väsentliga funktionerna i koncernen, inkluderande även utlagda funktioner, regelbundet riskkartläggas. Riskkartläggningen utmynnar i en sannolikhets- och konsekvensbedömning, varefter behörigt beslutsorgan tar ställning till hur riskerna ska hanteras. Förutom regelbunden riskkartläggning ska i förebyggande syfte även upprättas tillräckliga instruktioner för att reducera de operativa riskerna inom centrala och riskutsatta områden. Instruktionerna ska omfatta bl.a. legala risker, personalrisker och principer för kontinuitetsplanering.

Incidenter med betydande ekonomisk konsekvens inklusive nära ögat-situationer registreras och rapporteras och brister i bland annat processer, system, kunskande eller intern kontroll som utgjort orsaken till en incident åtgärdas systematiskt. Likaså eftersträvas en snabb och proaktiv hantering av eventuella kundkonsekvenser. Koncernens riskkontroll analyserar incidentinformationen systematiskt och tar fram handlingsplaner för riskreducerande åtgärder på process- eller koncernnivå. Riskkontrollen svarar även för den regelbundna styrelserapporteringen, både till livbolagets och till koncernens styrelse.

Ansvaret för hanteringen av de operativa riskerna bärs av livförsäkringsbolagets ledning. Riskhanteringen innebär en kontinuerlig utveckling av kvaliteten i de interna processerna och den interna kontrollen i hela organisationen. Ledningen ansvarar för att processerna och förfarandena anpassas till de mål som ställts av koncernledning och för att instruktionerna är tillräckliga. Vid behov uppgörs processbeskrivningar.

I den interna ORSA-modellen uppdelas de operativa riskerna i

- processrisk
- risker i anslutning till målsättning, planering och rapportering
- projektrisk
- IT-risk
- personalrisk
- risker i anknytning till utomstående leverantörer
- risk för brott
- risk för äventyrande av fysisk säkerhet

Dessa kvantifieras, och räknas ihop till en helhetsiffra för operativ risk. Vid tidpunkten 31.12.2016 var denna siffra 3,9 mn euro. I officiella solvensberäkningen var operativa risken 3,2 mn euro vid samma tidpunkt.

C.6 Övriga betydande risker

Bolaget har för tillfället inte identifierat några övriga betydande risker för verksamheten.

C.7 Övrig information

Det finns ingen övrig väsentlig information gällande bolagets riskprofil.

D. Värdering för solvensändamål

D.1 Tillgångar

Vid livförsäkringsbolagets officiella bokslut används FAS bokföringsstandard. Koncernens bokslut uppgörs enligt IFRS-standard, för vilket ändamål också korrigeringar för vissa relevanta poster för livförsäkringsbolaget görs.

I stort sett sammanfaller de flesta tillgångsposter inom FAS och IFRS, dock inte alla. Det viktigaste undantaget är placeringsportföljerna. För solvensändamål värderas dessa till marknadsvärde, enligt den modell som beskrivs nedan. Sammanfattningsvis utgörs de viktigaste posterna på tillgångssidan av Solvens II-balansen av följande:

Immateriella tillgångar värderas i Solvens II till noll. I FAS kan de ha ett positivt värde.

Uppskjutna skattefordringar värderas i Solvens II på det sätt som IFRS-justeringar gentemot FAS-bokslutet enligt IFRS-regler ska uppgöras, genom att multiplicera skillnaden mellan IFRS- och FAS-värden (för portföljerna marknadsvärden och FAS-värden) med den aktuella skatteprocenten. För ansvarsskulden görs detta på motsvarande sätt, genom att multiplicera skillnaden mellan de försäkringstekniska avsättningarna i solvensberäkningen och FAS-värdet för ansvarsskulden, med den aktuella skatteprocenten. Uppskjutna skattefordringar uppstår för de poster, vars FAS-värde är större än deras marknadsvärde (då skuldsidans poster tillskrivs ett negativt värde). I FAS beaktas inga uppskjutna skattefordringar.

Portföljernas tillgångar beaktas i Solvens II till sitt marknadsvärde. Dessa fördelas inom Solvens II-värderingskategorierna enligt vad som beskrivs i tabell 8:

Tabell 8

Kategori	Andel
Citerat marknadspris inom aktiv marknad för samma instrument	83,9 %
Citerat marknadspris inom aktiv marknad för liknande instrument	1,7 %
Alternativa värderingsmetoder	14,4 %

Majoriteten av instrumenten värderas således enligt sitt eget citerade pris på marknaden. Inom kategorin "citerat marknadspris inom aktiv marknad för liknande instrument" finns vissa inhemska illikvida företagslån, som värderas utgående från en konstgjord spreadkurva som uppgjorts för ändamålet, då instrumentets egen marknad är alltför obefintlig för att ge en trovärdig prissättning. Inom kategorin "alternativa värderingsmetoder" finns slutligen private equity- och fastighetsinnehav var värderingen i fråga om fastigheterna grundar sig på tredje parter värderingar, och i fråga om private equity -innehaven på fondförvaltarens estimat, eftersom de pga. investeringens natur ofta är de som har den bästa informationen om investeringen att tillgå.

Lån och fordringar från försäkringsföretag och handel värderas i Solvens II till sitt FAS-värde.

Kassatillgångar värderas i Solvens II till sitt FAS-värde.

Övriga tillgångar värderas i Solvens II till sitt FAS-värde.

Solvens II-balansräkningen presenteras i detalj i Appendix 1 till detta dokument.

D.2 Försäkringstekniska avsättningar

För solvensändamål värderas de försäkringstekniska avsättningarna till marknadsvärde, i enlighet med de beräkningsprinciper som uppgjorts för detta ändamål. Principerna motsvarar de regler och den anda som förutsätts på basis av lagstiftningen, speciellt EU-kommissionens delegerade förordning (2015/35, Avd. I, Kap. III). Storleken på avsättningarna utgörs av summan av en bästa skattning och en riskmarginal.

Bästa skattningen baserar sig på prognoser av de framtida kassaflöden som förväntas uppstå då bolaget fullföljer sina förpliktelser gentemot försäkrings- eller förmånstagare, i enlighet med de försäkringsavtal som ingåtts. Kassaflodesprognoserna baserar sig på försäkringsmatematiska modeller och därtill relaterade antaganden som förväntas beskriva sådana faktorer som påverkar kassaflödenas storlek eller tidpunkt. De väsentligaste faktorer som beaktas, utöver marknadsdata, är de som beskriver den förväntade utvecklingen i dödligheten, invaliditetsfrekvenserna, försäkringstagarnas agerande, skadekvoterna i vissa försäkringsslag, kostnaderna för skötseln av försäkringarna under resterande försäkringstid, samt åtgärder som bolaget vidtar i olika situationer. Modellerna baserar sig dels på tidigare statistik, dels på expertbedömningar över vilken relevans som ges åt historiskt utfall och åt eventuella trender som förväntas.

Dödlighets- och invaliditetsmodellerna utgår från de beräkningsgrunder som tillämpas för en del försäkringsbestånd i bokslutet. Skadekvotsantagandena utgår i tillämpliga fall från historisk data, med speciell vikt på eventuella trender.

Försäkringstagarnas agerande beaktas genom antaganden över i vilken utsträckning försäkringsavtalens optioner utnyttjas, främst beträffande återköp, premiebenägenhet och senareläggning av pensionstiden. Utgångspunkten för antaganden över dessa är tidigare erfarenheter.

Bolagets åtgärder relaterar främst till antaganden över storleken på eventuella kundgottgörelser för att framöver uppfylla skälighetsprincipen i enlighet med målsättningarna.

Skötselkostnaderna utgår från historisk allokering mellan olika försäkringsbestånd och estimat över den framtida utvecklingen.

Dylika prognoser är oundvikligen förknippade med osäkerhet. Eftersom tidsperspektivet är långt för en stor del av förpliktelseerna, kan det verkliga utfallet avvika från de prognoser modellerna uppvisar, speciellt beträffande sådana kassaflöden som förväntas uppstå långt i framtiden. Bolagets aktuari utvärderar regelbundet hur väl de modeller och estimat som görs motsvarar verkligheten, och vid behov utvecklas modellerna med målsättning att erhålla så korrekta skattningar som möjligt.

Riskmarginalen är ett belopp som läggs till bästa skattningen, så att de försäkringstekniska avsättningarna ska motsvara det belopp som ett annat (hypotetiskt) försäkringsbolag som åtar sig bolagets förpliktelser förväntas kräva som kompensation för detta övertagande. Storleken på riskmarginalen baserar sig på kostnaden för det solvenskapital som krävs framöver.

Återkraven på basen av återförsäkringsavtalen värderas separat och visas, efter avdrag till följd av eventuellt motpartsfallissemang, som en tillgång i solvensbalansräkningen.

Kassaflödena diskonteras till nuvärde med de räntor som EIOPA publicerat. För de räntebärande försäkringarnas bästa skattning används en räntekurva som innehåller en volatilitetsjustering. Vid rapporteringstidpunkten minskade tillämpningen av volatilitetsjusteringen på avsättningarna med 6,2 mn euro. Ur tabellen i Appendix 5 framkommer hur bolagets finansiella ställning i övrigt skulle påverkas om volatilitetsjusteringen skulle nollställas.

Finansinspektionen har beviljat Aktia Livförsäkring Ab tillstånd att använda sig av övergångsregeln för försäkringstekniska avsättningar vid solvensberäkningen fram till slutet av år 2031. Avdraget tillämpas för en betydande del av räntebärande spar-, pensions- och gruppensionsförsäkringar och det minskade på försäkringstekniska avsättningarna med totalt 71 mn euro vid slutet av år 2016. Avdragets inverkan avtar årligen i början av respektive år med drygt 4,4 mn euro. Ur tabellen i Appendix 5 framkommer hur bolagets finansiella ställning i övrigt skulle ha påverkats vid rapporteringstidpunkten om nämnda övergångsregel inte skulle tillämpas.

Värdet på de försäkringstekniska avsättningarna per försäkringsklass vid utgången av år 2016, framgår ur tabell 9.

Tabell 9

31.12.2016 (1 000 euro)	Värde för solvensändamål				Värde i FAS	
	Bästa skattning	Risk-marginal	Försäkringstekniska avsättningar	Återkrav på basen av återförsäkrings-avtal	Ansvarsskuld	
Sjukförsäkring	7 790	9 034	16 823	3 088		12 682
Försäkring med rätt till andel i överskott	446 162	9 209	455 371	168		422 333
Fondförsäkring	685 587	14 505	700 092	0		719 432
Övriga livförsäkringar	-20 426	14 281	-6 145	11 775		17 600
Totalt	1 119 113	47 029	1 166 142	15 031		1 172 046

De väsentligaste skillnaderna jämfört med värderingen i bokslutet uppstår pga. att diskonteringen för solvensändamål görs med marknadsmässiga räntor, som anses riskfria. Den låga räntenivån som för tillfället råder medför att speciellt de räntebärande försäkringar, vars försäkringstid sträcker sig långt i framtiden och vars diskonteringsränta i bokslutet överstiger den riskfria räntan, får ett högre värde i solvensberäkningen än i bokslutet. Detta gäller speciellt för klassen 'Försäkring med rätt till andel i överskott'.

I klassen 'Övriga livförsäkringar' ingår bl.a. en betydande andel av dödsriskförsäkringarna. Den goda lönsamhet som dessa försäkringar uppvisat förväntas fortsätta, vilket återspeglar sig i att deras värdering för solvensändamål klart understiger de betryggande reserveringar som gjorts i bokslutet.

Värdet för de fondanknutna försäkringarna är lägre i solvensberäkningen än i bokslutet, vilket huvudsakligen beror på det överskott som omkostnadsrörelsen förväntas ge framöver.

För sjukkostnadsförsäkringarna har en viss försiktighet tillämpats i solvensberäkningens antaganden, pga. ersättningskostnadernas utveckling de senaste åren. Detta i kombination med riskmarginaltillägget medför att avsättningarna för sjukförsäkringarna som helhet är aningen större i än i bokslutet.

D.3 Andra skulder

Under denna punkt behandlas övriga skulder förutom de försäkringstekniska avsättningarna, vilka behandlas skilt under D.2.

Uppskjutna skatteskulder värderas i Solvens II på samma sätt som uppskjutna skattefordringar, men så att de uppstår för de poster vars FAS-värde är mindre än deras marknadsvärde (då skuldsidans poster tillskrivs ett negativt värde). I FAS beaktas inga uppskjutna skatteskulder.

Övriga skulder värderas i Solvens II till sitt FAS-värde.

Solvens II-balansräkningen presenteras i detalj i Appendix 1 till detta dokument.

D.4 Alternativa värderingsmetoder

Aktia Livförsäkring Ab använder alternativa värderingsmetoder för att värdera investeringarna i klasserna Private Equity, fastighetsfonder, samt direkt ägda fastigheter.

Private Equity-fonder är typiskt investeringar där investeraren förbinder sig till delaktighet i en fond som investerar i flera mindre upstartbolag. Då företagen är nya och oftast små, och sällan börsnoterade, saknas en aktiv marknad för aktien i det närmaste totalt. Bolagens finansiella ställning finns för det mesta att utläsa endast ur bolagets egen rapportering och balansböcker. Som huvudintressent i dessa bolag är ofta Private Equity-fonden själv den som bäst klarar av att sammanfatta denna information till investerarna. Därför används för Private Equity -fonder tillvägagångssättet att marknadsvärdet anses utgöras av det marknadsvärde som fonden rapporterat för de underliggande placeringarna i sin kvartalsrapportering. Fast värdet inte kan anses reflektera en aktiv marknad, och inte är speciellt genomskinligt, anser vi det ändå utgöra den bästa approximationen på andelarnas värde.

För fastighetsfonder gäller i stort sett samma sak som för Private Equity-fonder. Här har fondbolaget ändå möjligheten att använda utomstående expertis för att värdera de underliggande fastigheterna.

För de egna fastighetsinnehaven används tredjepartsvärderingar från företag med expertis inom fastighetsmarknaden för att fastställa marknadsvärdet på fastigheterna.

D.5 Övrig information

Gällande värderingen för solvensändamål finns ingen övrig väsentlig information att rapportera.

E. Finansiering

E.1 Kapitalbas

Kapitaliseringen av Aktia Livförsäkring Ab är i stort sett underkastad moderbolaget Aktia Bank Ab:s kapitalplaneringsprocess. Denna sköts i huvudsak i samband med koncernens ICAAP-planering, som tidsmässigt sammanfaller med livförsäkringsbolagets ORSA-planering, så att de kan skötas parallellt till de delar det är möjligt.

Inom koncernen är målet att allokera kapitalet inom moderbolaget och de olika dotterbolagen, så att en möjligast effektiv och samtidigt betryggande kapitaliseringsgrad uppnås inom samtliga bolag. Koncernens politik har under de senaste åren varit att livbolaget håller sig med en kapitalbuffert som täcker myndighetskraven samt det interna riskbaserade kapitalkravet, men att eventuellt överflödigt kapital överförs till moderbolaget.

Bolagets kapitalbasmedel uppgick 31.12.2016 till 144,7 mn euro, och bestod i sin helhet av primärkapital på nivå 1, som kan användas för täckning av både solvenskapitalkravet (SCR) och minimikapitalkravet (MCR). Kapitalbasmedlen bestod av aktiekapital (23,2 mn euro) och en avstämningsreserv (121,4 mn euro). Avstämningsreserven motsvaras av övriga fonder (9,0 mn euro) och tidigare vinstmedel (45,7 mn euro) i FAS-balansen, värderingsdifferenser för placeringar och övriga tillgångar (62,6 mn euro), värderingsdifferenser för försäkringstekniska avsättningar och återförsäkring (20,9 mn euro) samt uppskjutna skatter netto (-16,7 mn euro).

Vid ingången av år 2016 uppgick kapitalbasmedlen till 143,2 mn euro och som lägst uppgick de till 131,4 mn euro vid slutet av första kvartalet 2016. Variationerna beror huvudsakligen på förändringar i räntenivån och hur dessa återspeglar sig i marknadsvärdet på tillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna.

Utan tillämpning av övergångsregeln för de försäkringstekniska avsättningarna, skulle kapitalbasmedlen per 31.12.2016 ha uppgått till 87,9 mn euro.

Bolagets kapitalbas beskrivs ytterligare i Appendix 6.

Bolaget använder sig inte av övergångsregeln för icke-standardmässig klassificering av eget kapital.

E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav

Bolaget tillämpar standardformeln för beräkning av solvenskapitalkravet. Vid tidpunkten 31.12.2016 uppgick solvenskapitalkravet till 80,6 mn euro och dess fördelning på olika riskmoduler framkommer ur tabellen i Appendix 7.

Bolaget använder sig inte av företagsspecifika parametrar och tillämpar heller inga av de förenklade beräkningar som upptas i artiklarna 90-112 i kommissionens delegerade förordning.

Minimikapitalkravet uppgick vid tidpunkten 31.12.2016 till 24,4 mn euro, och indata som använts för denna beräkning framkommer ur tabellen i Appendix 8.

Inga betydande variationer i solvens- eller minimikapitalkraven har inträffat under år 2016.

E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

Bolaget tillämpar inte durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller

Bolaget tillämpar varken partiella interna modeller eller interna modeller i solvensberäkningen.

E.5 Överträdelser av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

Vid tidpunkten 31.12.2016 uppgick bolagets kapitalbasmedel till 144,7 mn euro då minimikapitalkravet var 24,4 mn euro och solvenskapitalkravet var 80,6 mn euro.

Med beaktande av övergångsregeln för försäkringstekniska avsättningar har kapitalbasmedlen överskridit såväl minimikapitalkravet som solvenskapitalkravet under hela år 2016.

E.6 Övrig information

Ingen övrig väsentlig information om bolagets finansiering finns att rapportera.

Appendix innehåll

Appendix 1, Balansräkning 31.12.2016	24
Appendix 2, Premier, ersättningar och kostnader per affärsgrän 2016	26
Appendix 3, Premier, ersättningar och kostnader per land 2016	27
Appendix 4, Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT-sjukförsäkring 31.12.2016	28
Appendix 5, Effekterna av långsiktiga garantier och övergångsregler 31.12.2016	29
Appendix 6, Kapitalbas 31.12.2016	30
Appendix 7, Solvenskapitalkrav 31.12.2016	31
Appendix 8, Minimikapitalkrav – både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet 31.12.2016	32

Appendix 1, Balansräkning 31.12.2016 (1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.02.01.02)

Tillgångar	Solvens II värde
Immateriella tillgångar	0
Uppskjutna skattefordringar	5 403
Överskott av pensionsförmåner	0
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	63
Placeringstillgångar (andra än tillgångar som innehas för index- och fondförsäkringsavtal)	581 459
Fastighet (annat än för eget bruk)	58 324
Innehav i anknutna företag, inklusive intressebolag	0
Aktier	0
Aktier – börsnoterade	0
Aktier – icke börsnoterade	0
Obligationer	431 025
Statsobligationer	137 450
Företagsobligationer	283 511
Strukturerade produkter	0
Värdepapperiserade lån och lån med ställda säkerheter	10 063
Investeringsfonder	92 110
Derivat	0
Banktillgodohavanden som inte är likvida medel	0
Övriga investeringar	0
Tillgångar som innehas för index-reglerade avtal och fondförsäkringsavtal	723 144
Lån och hypotekslån	0
Lån på försäkringsbrev	0
Lån och hypotekslån till fysiska personer	0
Andra lån och hypotekslån	0
Fordringar enligt återförsäkringsavtal från:	15 031
Skadeförsäkring och sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	0
Skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	0
Sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	0
Livförsäkring och sjukförsäkring som liknar livförsäkring, exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	15 031
Sjukförsäkring som liknar livförsäkring	3 088
Livförsäkring exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	11 943
Livförsäkring med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	0
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	842
Återförsäkringsfordringar	0
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	1 488
Egna aktier (direkt innehav)	0
Fordringar avseende primärkapitalposter eller garantikapital som infordrats men ej inbetalats	0
Kontanter och andra likvida medel	18 492
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	2 422
Summa tillgångar	1 348 343

Skulder	Solvens II värde
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring	0
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring (exklusive sjukförsäkring)	0
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0
Bästa skattning	0
Riskmarginal	0
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande skadeförsäkring)	0
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0
Bästa skattning	0
Riskmarginal	0
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	466 049
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande livförsäkring)	16 823
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0
Bästa skattning	7 790
Riskmarginal	9 034
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive sjukförsäkring samt indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	449 226
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0
Bästa skattning	425 736
Riskmarginal	23 490
Försäkringstekniska avsättningar – indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal	700 092
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0
Bästa skattning	685 587
Riskmarginal	14 505
Eventualförpliktelser	0
Andra avsättningar än försäkringstekniska avsättningar	0
Pensionsåtaganden	0
Depåer från återförsäkrare	0
Uppskjutna skatteskulder	22 099
Derivat	0
Skulder till kreditinstitut	0
Andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut	6 451
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	1 279
Återförsäkringsskulder	352
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	290
Efterställda skulder	0
Efterställda skulder som inte ingår i primärkapitalet	0
Efterställda skulder som ingår i primärkapitalet	0
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	7 070
Summa skulder	1 203 683
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	144 661

Appendix 2, Premier, ersättningar och kostnader per affärgren 2016 (1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.05.01.02)

	Affärgren för: livförsäkringsförpliktelser						Livåterförsäkringsförpliktelser		Totalt
	Sjukförsäkring	Försäkring med rätt till överskott	Fondförsäkring och indexförsäkring	Annan livförsäkring	Skadelivräntor från sjukförsäkringar	Livräntor från skadeavtal andra än sjukförsäkringar	Sjukförsäkring mottagen återförsäkring	Livåterförsäkring	
Premieinkomst									
Brutto	10 161	10 164	82 531	9 897	0	0	0	0	112 753
Återförsäkrarens andel	56	22	0	672	0	0	0	0	750
Netto	10 105	10 142	82 531	9 225	0	0	0	0	112 003
Intjänade premier									
Brutto	10 161	10 164	82 531	9 897	0	0	0	0	112 753
Återförsäkrarens andel	56	22	0	672	0	0	0	0	750
Netto	10 105	10 142	82 531	9 225	0	0	0	0	112 003
Inträffade skadekostnader									
Brutto	7 026	57 781	52 079	3 946	0	0	0	0	120 831
Återförsäkrarens andel	0	0	0	347	0	0	0	0	347
Netto	7 026	57 781	52 079	3 599	0	0	0	0	120 484
Ändringar inom övriga avsättningar									
Brutto	45	-34 051	56 850	291	0	0	0	0	23 134
Återförsäkrarens andel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	45	-34 051	56 850	291	0	0	0	0	23 134
Uppkomna kostnader	3 294	2 607	4 250	2 936	0	0	0	0	13 086
Övriga kostnader									1 084
Totala kostnader									14 170

Appendix 3, Premier, ersättningar och kostnader per land 2016
(1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.05.02.01)

	Hemland	De fem länder där bruttopremieinkomsterna är högst – livförsäkringsåtaganden	De fem länder där bruttopremie- inkomsterna är högst och hemland
Premieinkomst			
Brutto	112 753		112 753
Återförsäkrares andel	750		750
Netto	112 003		112 003
Intjänade premier			
Brutto	112 753		112 753
Återförsäkrares andel	750		750
Netto	112 003		112 003
Inträffade skadekostnader			
Brutto	120 831		120 831
Återförsäkrares andel	347		347
Netto	120 484		120 484
Ändringar inom övriga avsättningar			
Brutto	23 134		23 134
Återförsäkrares andel	0		0
Netto	23 134		23 134
Uppkomna kostnader	13 086		13 086
Övriga kostnader			1 084
Totala kostnader			14 170

Appendix 4, Försäringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT-sjukförsäkring 31.12.2016 (1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.12.01.02)

	Försäkring med rätt till överskott	Fondförsäkring och indexförsäkring		Annan livförsäkring		Livräntor från skadeavtal andra än sjukförsäkringar	Mottagen återförsäkring	Totalt (livförsäkring utom sjukförsäkring, inkl. fond- och indexförsäkring)
		Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier			
Försäringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	0		0		0	0	0
Totala medel som kan återkrävas från återförsäkring/ specialföretag och finansiell återförsäkring efter justering för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med försäringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	0		0		0	0	0
Försäringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal								
Bästa skattning								
Bästa skattning, brutto	517 144		685 587	0		-20 426	0	1 182 305
Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar	168		0	0		11 775	0	11 943
Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring	516 977		685 587	0		-32 201	0	1 170 363
Riskmarginal	9 209	14 505			14 281		0	37 995
Belopp avseende övergångs- åtgärden för försäringstekniska avsättningar								
Försäringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	0		0		0	0	0
Bästa skattning	-70 982		0	0		0	0	-70 982
Riskmarginal	0	0		0		0	0	0
Försäringstekniska avsättningar – totalt	455 371	700 092		-6 145		0	0	1 149 318

31.12.2016 (1 000 euro)	Sjukförsäkring som liknar livförsäkring		Livräntor från skadeavtal, sjukförsäkringar	Mottagen återförsäkring, Sjukförsäkring	Totalt, sjukförsäkring som liknar livförsäkring	
	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier				
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0		0	0	0	
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet	0		0	0	0	
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal						
Bästa skattning						
Bästa skattning, brutto		-1 256	9 046	0	0	7 790
Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar		3 070	18	0	0	3 088
Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring		-4 327	9 028	0	0	4 702
Riskmarginal	9 034			0	0	9 034
Belopp avseende övergångsgården för försäkringstekniska avsättningar						
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0			0	0	0
Bästa skattning		0	0	0	0	0
Riskmarginal	0			0	0	0
Försäkringstekniska avsättningar – totalt	16 823			0	0	16 823

Appendix 5, Effekterna av långsiktiga garantier och övergångsregler 31.12.2016 (1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.22.01.21)

	Belopp med långsiktiga garantier och övergångsregler	Effekt av övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar	Effekt av övergångsregler för diskonteringsräntan	Effekt av volatilitetsjustering satt till noll	Effekt av matchningsjustering satt till noll
Försäkringstekniska avsättningar	1 166 142	70 982	0	6 231	0
Primärkapital	144 661	-56 786	0	-4 743	0
Medräkningsbar kapitalbas för att uppfylla solvenskapitalkravet	144 661	-56 786	0	-4 743	0
Solvenskapitalkrav	80 622	0	0	676	0
Medräkningsbar kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet	144 661	-56 786	0	-4 743	0
Minimikapitalkrav	24 396	2 286	0	231	0

Appendix 6, Kapitalbas 31.12.2016 (1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.23.01.01)

31.12.2016 (1 000 euro)	Totalt	Nivå 1 – utan begräns- ningar	Nivå 1 – begränsad	Nivå 2	Nivå 3
Primärkapital före avdrag för ägarintressen i andra finansiella sektorer enligt artikel 68 i delegerade förordning (EU) nr 2015/35					
Stamaktiekapital (egna aktier brutto)	21 751	21 751		0	
Överkursfond relaterad till stamaktiekapital	1 473	1 473		0	
Garantikapital, medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag	0	0		0	
Efterställda medlemskonton	0		0	0	0
Överskottsmedel	0	0			
Preferensaktier	0		0	0	0
Överkursfond relaterad till preferensaktier	0		0	0	0
Avstämningsreserv	121 436	121 436			
Efterställda skulder	0		0	0	0
Ett belopp som är lika med värdet av uppskjutna skattefordringar netto	0				0
Andra kapitalbasposter som godkänts av tillsynsmyndigheten som primärkapital som ej specificeras ovan	0	0	0	0	0
Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte bör ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II					
Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte bör ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II	0				
Avdrag					
Avdrag för ägarintressen i finansinstitut och kreditinstitut	0	0	0	0	
Totalt primärkapital efter avdrag	144 661	144 661	0	0	0
Tilläggskapital					
Obetalt och ej infordrat garantikapital inlösningsbart på begäran	0			0	
Obetalt och ej infordrat garantikapital, obetalda och ej infordrade medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag, som kan inlösas på begäran	0			0	
Obetalda och ej infordrade preferensaktier inlösningsbara på begäran	0			0	0
Ett rättsligt bindande åtagande att på begäran teckna och betala för efterställda skulder	0			0	0
Bankkreditiv och garantier enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG	0			0	
Andra bankkreditiv och garantier än enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG	0			0	0
Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG	0			0	
Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar– andra än enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG	0			0	0
Annat tilläggskapital	0			0	0
Sammanlagt tilläggskapital	0			0	0
Tillgänglig och medräkningsbar kapitalbas					
Total tillgänglig kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet	144 661	144 661	0	0	0
Total tillgänglig kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet	144 661	144 661	0	0	
Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet	144 661	144 661	0	0	0
Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet	144 661	144 661	0	0	
Solvenskapitalkrav	80 622				
Minimikapitalkrav	24 396				
Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav	179,43 %				
Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till minimikapitalkrav	592,98 %				

Avstämningsreserv

Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	144 661
Egna aktier (som innehas direkt och indirekt)	0
Förutsebarautdelningar, utskiftningar och avgifter	0
Andra primärkapitalposter	23 225
Justering för kapitalbasposter med begränsningar med avseende på matchningsjusteringsportföljer och separata fonder	0
Avstämningsreserv	121 436
Förväntade vinster	
Förväntade vinster som ingår i framtida premier – livförsäkringsverksamhet	47 369
Förväntade vinster som ingår i framtida premier – skadeförsäkringsverksamhet	4 391
Totala förväntade vinster som ingår i framtida premier	51 761

Appendix 7, Solvenskapitalkrav 31.12.2016 (1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.25.01.21)

	Solvenskapitalkrav brutto
Marknadsrisk	66 296
Motpartsrisk	1 142
Teckningsrisk för livförsäkring	49 359
Teckningsrisk för sjukförsäkring	16 578
Teckningsrisk för skadeförsäkring	0
Diversifiering	-34 492
Immateriell tillgångsrisk	0
Primärt solvenskapitalkrav	98 884
Beräkning av solvenskapitalkrav	
Operativ risk	3 225
Förlusttäckningskapacitet i försäkringstekniska avsättningar	-1 331
Förlusttäckningskapacitet i uppskjutna skatter	-20 155
Kapitalkrav för verksamhet som drivs i enlighet med art. 4 i direktiv 2003/41/EG	0
Solvenskapitalkrav exklusive kapitaltillägg	80 622
Kapitaltillägg redan infört	0
Solvenskapitalkrav	80 622
Övrig information om solvenskapitalkrav	
Kapitalkrav för undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk	0
Totalt belopp för teoretiska solvenskapitalkrav för återstående del	0
Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för separata fonder	0
Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för matchningsjusteringsportföljer	0
Diversifieringseffekter till följd av aggregering av nSCR separata fonder för artikel 304	0

Appendix 8, Minimikapitalkrav – både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet 31.12.2016 (1 000 euro) (Solvens II rap. tabell S.28.02.01)

	Skadeförsäkringsverksamhet Minimikapital-krav(L, NL) Resultat		Livförsäkringsverksamhet Minimikapital-krav(L, L) Resultat	
	Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring) beräknade som helhet	Total risksumma netto (efter återförsäkring)	Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring) beräknade som helhet	Total risksumma netto (efter återförsäkring)
Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser för livförsäkring		750		23 744
Förpliktelser med rätt till andel i överskott – garanterade förmåner	0		455 203	
Förpliktelser med rätt till andel i överskott – diskretionära förmåner	0		5 868	
Försäkringsförpliktelser med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	0		685 587	
Andra liv(åter)försäkrings- och sjuk(åter)försäkringsförpliktelser	4 702		0	
Sammanlagd risksumma för alla liv(åter)försäkringsförpliktelser		930 311		3 439 858

Övergripande beräkning av minimikapitalkrav

Linjärt minimikapitalkrav	24 396
Solvenskapitalkrav	80 622
Högsta minimikapitalkrav	36 280
Lägsta minimikapitalkrav	20 155
Kombinerat minimikapitalkrav	24 396
Tröskelvärde för minimikapitalkrav	3 700
Minimikapitalkrav	24 396

Beräkning av teoretiskt minimikapitalkrav för livförsäkring och skadeförsäkring	Skadeförsäkringsverksamhet	Livförsäkringsverksamhet
Teoretiskt linjärt minimikapitalkrav	750	23 744
Teoretiskt solvenskapitalkrav exklusive kapitaltillägg (årliga eller senaste beräkningen)	2 468	78 153
Teoretiskt högsta minimikapitalkrav	1 111	35 169
Teoretiskt minsta minimikapitalkrav	617	19 538
Teoretiskt kombinerat minimikapitalkrav	750	23 744
Tröskelvärde för de teoretiska minimikapitalkravet	2 500	3 700
Teoretiskt minimikapitalkrav	2 500	23 744

Kontaktuppgifter

Aktia Livförsäkring Ab

PB 800

Lemminkäinenengatan 14 A, 20101 Åbo

Tfn 010 247 5000

Fax 010 247 8400

Koncern- och investerarnätsidor: www.aktia.com

Nättjänster: www.aktia.fi

Kontakt: forsakring@aktia.fi

E-post: fornamn.efternamn@aktia.fi

FO-nummer: 0937006-7

BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH

The logo for Aktia, consisting of the word "Aktia" in a bold, green, sans-serif font.